

Ankara, 19 (Hususi) — Çoruh Saylavı Mazhar Müfid hükûmete, ihtikârî önlemek için ne gibi tedbirler alınacağı hakkında şifahi bir takrir suali vermiştir. Ticaret Vekilimiz bu mevzu üzerinde önümüzdeki hafta beyanatta bulunacaktır.

Çarşamba 20 Birincikânun 1939

YIL: 23 * SAYI: 7882

IDARE EVİ: Ankara Cad. İSTANBUL * Telgraf: VAKIT * Posta Kutusu: 46 * Telefon: 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Parti Meclis Grubu toplandı

Hariciye ve Millî Müdafaa Vekilleri izahat verdiler

Almanlar Türk dostluğuna nasıl hiyanet ediyorlar?

Yazan: ASIM US

Dört sene evvel merkezi Berlinde olan Türk - Alman dostluk cemiyetinin daveti üzerine Türkiye gazetecilerinden mürekkep bir heyet Hitler Almanyasını ziyarete gitmişti. Bu yedi, sekiz kişilik heyet arasında ben de buluyordum. Heyete bir de tayyare tahsis edilmiş olduğundan on, on iki gün içinde Almanyanın büyük merkezlerini ziyaret etmek ve harp sonu Almanyası hakkında kâfi derecede bir fikir edinmeyi amaçlamıştık. Almanyanın 1 Mayıs bayramında Hitlerin nutkunu dinledik.

Almanyanın her tarafında gördüğümüz samimi dostluk eserinden hakikaten çok müteahhis olduk. Hitlerin yüksek şefliği altında esasen çalışkan ve yaratıcı bir millet olan Almanların büyük eserler vücudunda getirmekte olduklarını hayranlıkla müşahade ettik. O zaman bu seyahate ait yaptığımız bu hislerimizi efkârımızda aksettirmişti.

Fakat bu seyahat esnasında Türk gazetecilerinin dikkatine harpan bir nokta vardı. Bu da resmi Alman mahafilinin Cumhuriyet Türkiyesini olduğu gibi tanıyamamış olması idi. Bu mahafil Türkler tarafından kendilerine karşı gösterilen sempatiyi âdeti gayri resmi bir ittifak alâmeti gibi telâkki ediyordu. Bundan dolayı Türkiye ile Sovyet Rusya arasındaki samimi dostluğu Türk Alman dostluğu ile bir türlü tevfiz edemiyorlardı.

O zaman Sovyetlerin Berlin büyük elçisi olan eski Ankara büyük elçisi Suriç Yoldaş, Türk gazetecilerini çaya davet etmişti. Alman hariciyesinin bazı erkânı bu daveti işittikleri zaman memnuniyetsizliklerini açıkça ifade etmekten çekinmediler. Türk gazetecilerinin Sovyet sefarethaneine muayyen günde gitmemesini teklif ettiler. Hattâ ısrarda bulundular. Biz bu teklife ve ısrara karşı şiddetle mukavemet gösterdik ve gittik. Türk kurtuluş tarihinde unutulmaz bir yer olan Türk - Rus dostluğunun teminini kendilerine izah ettik.

O sıralarda Almanlar Sovyet Rusya'yı kendileri için bir umma gibi görüyorlardı. Alman gençliğini mütemadiyen bolşeviklik âleminde propagandalar ile besliyorlardı. Bolşeviklik tehlikesi. Alman karşı Almanyanın sadece askerî cepheden kuvvetli olması kâfi bulunmadığını, Alman milletinin ruhunda manevî istihkâmın vücuduna getirmek lazımgeldiğini ileri sürüyorlardı. Almanya gençlik teşkilâtı ile altı aylık mükellefiyetinin esasını ve hedefini bu suretle tefsir ediyorlardı.

Doğrusunu söyleyeyim. O zaman Almanların Sovyet Rusyaya karşı bu derecede düşman olmasının manasını biz bir türlü anlamamıştık. Kendileri ile konuşmuşuz Alman münevverlerine bunu söylemekten de çekinmemiştik:

— Türkiye bolşevik bir memleket değildir; Türkiye cumhuriyeti memleket dahilinde bolşevik propagandasını da hoş görmez ve müsamahada bulunmaz. Bununla beraber biz Sovyet Rusyaya pekâlâ dost olabiliyoruz. Almanya bolşevik rejimine karşı pek çok hassas olabilir. Fakat bu (Devamı 5 incede)

General Naci Tınazın izahatı alkışlarla tasvip olundu

Ankara, 19 (A.A.) — C. H. Partisi Meclis Grubu bugün "19.12.939" saat on beşte reis vekili Seyhan mebusu Hilmi U. ranın başkanlığında toplandı:

İlk defa söz alan hariciye Vekili Sükrü Saraçoğlu son dünya hâdiselerini ve bilhassa bunlar meyânında bizi uzaktan yakından alakadar eden hâdiseleri izah ederek umumî heyeti tenvir etmiştir.

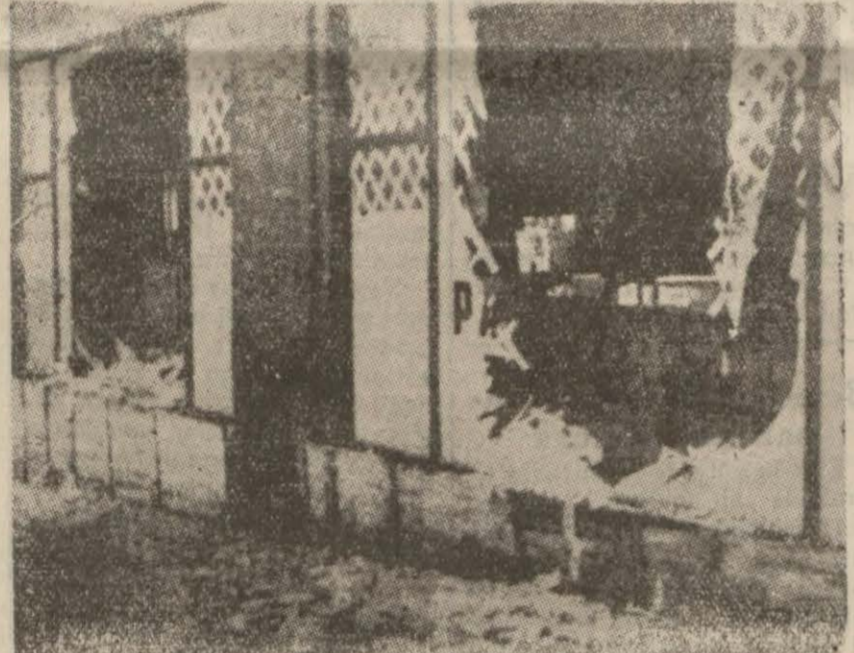
Bunu müteakip Muş mebusu Hakkı Kılıçoğlunun bir takririnden istifade ederek Millî Müda-

faa işleri hakkında etraflı beyanatta bulunan ve müteaddit hatiplerin gene bu mevzu etrafındaki suallerine cevaplar veren Millî Müdafaa Vekili general Naci Tınaz'ın izahatı grup umumî heyetince alkışlarla kabul ve tasvip olunmuştur.

Vaktin ilerlemiş olması dolayısıyla ruznameye mevcut diğer maddelerin müzakeresi gelecek celseye talik edilerek riyasetçe celseye saat 19 da nihayet verilmmiştir.

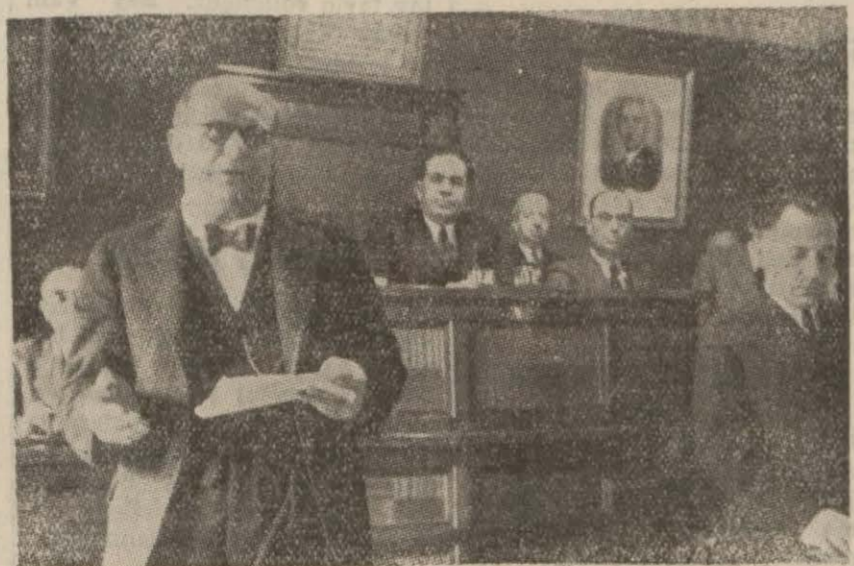
Fin sahil bataryaları Bir Sovyet zırhlısını batırdılar

Ruslar Şimaldeki yeni müstahkem mevkiî yardılar

Helsinki bombardmanında harap olan bir dükkân (Yazısı 5 incede)

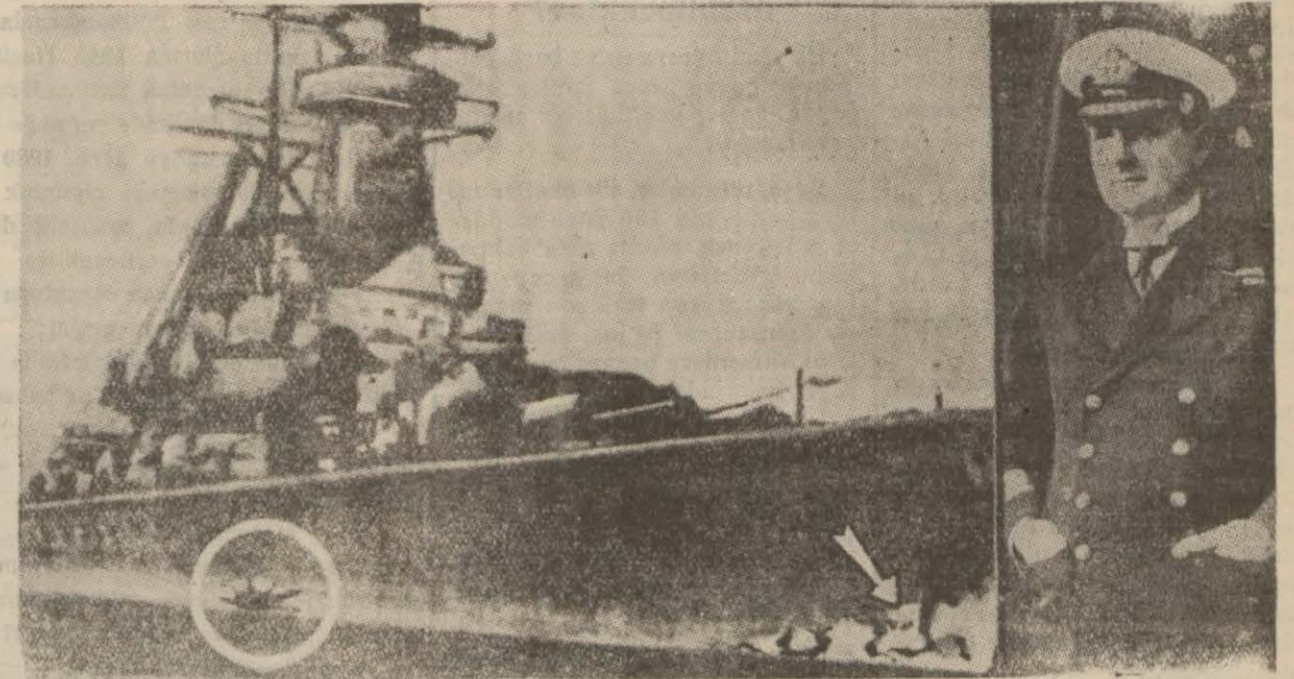
Ticaret Odasındaki dünkü toplantı İthalâtçılara kolaylık gösterilecek

Ticaret Vekili tüccarlara izahat veriyor (Yazısı 3 üncüde)

İhtikâra bir hudut çizelim! Bizce devletin eksik bir kanunu var: istimval kanunu

İhtikâr kelimesi dilimizden düşmez oldu: Makara ihtikârî, kadar izafet yapmaya elverişli kâğıt ihtikârî, kahve ihtikârî... Sayımın sonu yok, istediğinz kadar izafet yapmaya elverişli bir unsur... (Devamı 5 incede)

Burada Fon Spee'nin muharebeden sonra alınmış bir resmini görüyorsunuz. Geminin aldığı yaralar bariz bir şekildedir. Resim tayyare ile Montevideodan Buenos Ayres'e gönderilmiş, foto radyo ile Newyorka ve oradan da Londraya, nihayet Parise gelmiştir. Yanda İngiliz kruvazörlerine kumanda eden komutan Harvud

Alman sefiri Fon Spee için 15 gün mühlet istemiş

Kruvazörün batırılmasına Urugvayın sebep olduğu iddia ediliyor

Almanya, Urugvaydan tazminat istiyecemmiş!

Montevideo, 19 (A.A.) — Graf Von Spee'de, kumandan gemiyi batırmak kararını tebliğ ettiği zaman, kumandanla gemideki subaylar arasında ciddi bir hâdise çıkmıştır. Subaylar, denize açılmayı ve ölüm muhakkak olmakla beraber mücadele etmeyi tercih ettiklerini söylemişlerdir. Fakat kumandan, bunun üzerine kızmış ve gayrimemnunları susturmuştur.

Buenos-Aires, 19 (A.A.) — Amiral Graf Von Spee'ye mensup 1039 bahriyelinin karaya ihracı esnasında hiç bir hâdise olmamıştır. (Devamı 5 incede)

İngiltereye Binlerce Kanadalı asker geldi

Londra, 19 (A.A.) — İngiltereye binlerce Kanada askeri gelmiştir. Harp başladığından beri görülen asker topluluklarının en büyüklerinden biri bu olmuştur. İngiliz filosuna mensup gemilerden müteşekkil muazzam bir filotilla, Kanadalıları getiren büyük transatlantiklere refakat ediyor, tayyare filotillalar, havadan (Devamı 5 incede)

Bir Sovyet tahtelbahiri

Bir Alman vapuruna taarruz etti

Stokholm, 19 (A.A.) — Stetin limanına mensup bir Alman gemisi, Botni körfezinde Aaland adaları hizasında bir Rus tahtelbahiri tarafından hücumu uğramıştır. Tahtelbahiri 5 ilâ 7 mermi attığı halde isabet ettirememiştir. Halbuki, Alman vapuru, Alman bayrağını ve gamalı haç işaretini hâmilidi,

İşaretler:

Nazi kafası ve Türk dostluğu

Yazan: Sadri ERTEM

Alman radyosu Yunan milletine Yunan diliyle hitap ediyor. Bu hitap bir tezvîr, bir ara bozma faaliyetinden başka bir şey değildir. Berlin radyosunun tezi şudur:

"Türkler Yunanlıların eski düşmanlarıdır. Ey Yunanlılar sakın Türklerle inanmayın!,"

Artık mantık, idrâk, ve hakikatle alâkasını büsbütün kesmiş olan çılgın Alman propagandası ağzına geleni söylüyor, sövüyor, sayıyor. Sinirleri yatıncaya kadar söyleyecek, tepinecek, ağlayacak, ferat edecek. İsteri nöbeti geçiren bir rejimden akıl ve mantık beklemek zaten abestir.

Türk - Yunan münasebetlerine temel olarak sadece eski bir kını merkezi siklet yapan bir müteale cevaptan müstağnidir. Fakat tarihin beşeri, hakikî, ve en iyi eserlerinden biri olan Yunan - Türk münasebetinin temellerini bir kere daha izah etmek isteri nöbeti geçirenler için değil, kendimiz için ve hakikati arayan, onu seven insanlar için faydalıdır. Türk - Yunan dostluğu Lozan eseri ile başladı.

Lozan konferansının ruhu, hem Yunanlıyı kurtarmıştır. O müşterek bir dayanım ifadesinden başka bir şey değildir.

Loman konferansının ruhu, muahedeye hâkim olan yüksek telâkki Türk milletinin ve onun o devirde ve diplomaside mümessili olan Millî Şefin milletlerin hayat hakkı hakkındaki düşüncelerine ve milletlerin ancak tabii şartlar içinde inkişaf edeceklerine inanmış olmalarından ileri gelmiştir. (Devamı 2 incede)

Günlerin Peşinden:

Bir intiharın manası

Cenubi Amerikada İngiliz kruvazörlerinin ateşi altında batmaktansa kendi kendini batırarak harp tarihinde bir intihar nümunesi göstermeği tercih eden Alman cep kruvazörü Von Spee'nin bu hareketinden, bilmiyoruz, Hitler bir ibret dersi alacak mıdır?

Eğer bazı telgrafların haber verdiği gibi Almanyanın Fühleri harp sonuna kadar esir olmaktansa harbederek batmağı tavsiye ettiği halde cep kruvazörü bu emre itaat etmemiş ise bu cihet ikinci bir ibret levhasıdır. Alman cep kruvazörünün üzerinde celik zirhlar daha küçük çaptaki İngiliz harp gemilerinin zirhlarına nisbetle birkaç misli fazla idi; topları da 6 rakamına nisbetle 11 derecede daha kuvvetli ve büyüktü.

Bununla beraber cep kruvazörü yalnız başına üç İngiliz zirhlisına karşı gelemedi. Alman harp gemisinin Montevideo limanından dışarıya çıkarak ikinci bir harbi göze alamaması geçirdiği acı tecrübenin neticesidir. Fikrimizce Alman cep kruvazörünün Amerika sularındaki intiharı, Hitlerin bütün Avrupayı kendi tahakkümü altına almak yolundaki mecnunane hayalde ısrarının Alman milleti ne hazırladığı âkrabeti temsil eden bir hâdise gibi telâkki edilebilir. Hasan Kumçayan

İşaretler

Nazi kafası ve Türk dostluğu

(Baş tarafı 1 inci)

Lozan sulhu kını kinle imha etmek istememiş kinleri sevgi ile tasfiye etmiş, milletleri hümmetle layık birer beşeri uzviyet telâkî etmiş, onlara tabiatın ziddına mecburiyetler yükletmemiş kahır zaferi intikam vasıtası yapmamış, mağlûbun da insan olduğunu, onun da yaşamak haklarına malik bulunduğunu ve eski kinlerin tamamen ortadan kaldırılması lâzım geldiği neticesine varmamıştır.

Bu galip geldiği dakikada insanın hümmetini bilen, millete yaşamak imkânını bahşeden zihniyettir ki, Türk - Yunan dostluğunu yaratmıştır. Bu sebeptendir ki bu iki millet arasındaki dostlukla ivicacı diplomatlar temellerine dayanaktan ziyade hakikate, milletlerin reel menfaatlerine istinat etmektedir.

Türk milleti Sevri Projesini yırttı, attı, mahvetti. Bu suretle haksız bir hareketin nasılı peşavra haline sokulacağını cihana isbat etti.

Haksızlığı ayakları altına alan Türk sefferi bir başkasının haklarını ihlâl etmemek için ahlak hududunda, milletlerin hakiki menfaatleri üzerinde durdu.

Onlar milletleri haklarından mahrum etmeyi bir cürüm sayıyorlar. Biz Sevri'den böyle kurtulduk, ve kurtulduğumuz dakikada da zalim rolüne geçmeyi kabul etmedik.

Türk milletinin bu asil - günkü milletlerin hakkı ve hürriyeti namına yapılan bu hareket ancak asil olabilirdi - cümlesi o günden bugüne kadar hiçbir emperyalist hareketle kirlenmemiştir.

Hitler hareketinin başını ve sonunu gördük. Mazlumlukla zalimlik arasında en kısa bir mesafe bile bırakmadı. Versay'ın mazlumu ile Çekoslovakya'nın zalimi arasında bir hatırı fasıl bile yoktur.

Türk - Yunan dostluğu bir zalimle mazlum ilişkisi değildir. Türk - Yunan dostluğu müsavî haklı milletlerin menfaat birliğidir. Bunu Nazi kafası kıyamete kadar düşünse idrâk edemez. Çünkü onun dünyada iki ezberlenmiş rolü vardır: Ya zalim olmak, ya mazlum olmak!

SADRİ ERTEM

Polonyalı teknisyenler

Şehrimizdeki Polonya konsolosu valiyi ziyaret etmiş, Polonyalı teknisyenlere ihtiyacı olup olmadığını sormuştur. Fen heyeti bu hususta tetkikat yaparak neticeyi valiyeye bildirecektir.

Tütün satışları

Ege piyasasında tütün satışları 19 İkhtânun tarihine kadar 15.472.783 kiloyu bulmuştur.

Alaçın tütün piyasasında da satışlar başlamıştır. Piyasalar 90 ile 95 kuruş arasındadır.

Yirmi yıl evvelki Vakıf

20 Birincikanun 1919

Makedonya muhtariyeti

Elyevm Sofyada bulunan Makedonya komitesi kâhîbi verdiği bir beyanatta, Makedonyada İsviçre teşkilâtına müşabih bir muhtariyet tesis talebinde bulunduklarını söylemiştir.

TAKVİM	Çarşamb. Perşemb	
	20 İ.Kân.	21 İ.Kân.
Güneşin doğuşu	7 23	8 39
Öğle	12 12	7 23
İkindi	14 31	9 43
Akşam	18 45	12 00
Yatsı	18 22	1 39
İmsak	5 34	12 51

İlk okul baş-öğretmen ve öğretmenleri

Ne şekilde izin alabilecekler?

İlk okul öğretmen ve başöğretmenlerine verilecek izinler hakkında Maarif vekilliği bir tamim hazırlamıştır.

Başöğretmenler, ilk okullar taahhütnamesinin 100 üncü maddesi mucibince, okullarında kalmalarını icabettiren bir sebep bulunmadıkça yaz tatilinde memurların kanununun 78 inci maddesiyle öğretmenlere bahsedilen mezu-niyet hakkından istifade edebilirler, ancak; başöğretmenlik, ücretli bir vazife olduğu için bunların ücretli memurlar hakkındaki ahkâma tâbi bulunmaları icabeder. Bu itibarla, maaz kanununun 13 üncü maddesini değiştiren 3041 sayılı kanun mucibince yaz tatilinde işlerinin başından ayrılan başöğretmenlere yalnız 15 günlük ücretleri verilir.

Maarif memurluğu, (Maarif müdürlüğü ve memurları talimatnamesi) nde yazlı vazifelerine göre daimi bir idare mevki olduğu bunların, yaz tatilinde öğretmenler gibi vazifelerinin başından ayrılmaları, caiz olmayıp memurların kanununa tevfiğin ken-dilerine ancak yıllık izin verilmesi icabeder ve bu takdirde (aynı zamanda başöğretmen vazifesi gördüklerinden idari ücretleri hususunda birinci maddede yazılı şartlara riayet edecektir).

Okullar müdür ve muavinlerine

Okutukları ders için ayrı ücret verilmeyecek

Bazı okul müdür ve müdür muavimlerinin 12 den fazla olarak okutukları dersler için vekâlet ücreti verilmesi istenilmektedir.

2517 numaralı kanunun birinci maddesinin A. fıkrasının son bendi idari vazifesi olan öğretmenleri haftada en çok 12 saat ders okutmakla mükellef tutmaktadır. Bu kanun kaydına göre idari vazifesi olan öğretmenlerin 12 saatten fazla olarak okutukları dersler için kendilerine ve vekâlet edenlere ders verilmemesine imkân görülmemektedir. Bademla idari vazifesi olan öğretmenlerin 12 den çok olan dersleri için vekâlet ücreti istememeleri bildirilmiştir.

Eğitmen Kursları

Nisan ayı başından itibaren muhtelif vilâyetlerimizde faaliyete geçecek eğitim kursları için Maarif Vekilliği şimdiden hazırlıkları başlamıştır. Muhtelif vilâyetlerden bu kura girme üzere eğitimci istenmektedir. Bu arada İstanbul'da da arifiyede açılacak eğitim kursuna 20 kişi iştirak edecektir.

Bu eğitimci Çatalca, Yalova, Şile, Eyiüp kazalarından bölge inspektorlarının marifetiyle seçileceklerdir. Bu yılki eğitimci kurslarının sayısı 15 kadar olacaktır.

Hatay vilâyeti haritası

Tedrisatta esas tutulması tavsiye edilmiş bulunan Hatay vilâyeti haritası, yalnız bu vilâyet ile Suriye hududumuzun son durumunu göstermek maksadıyla hazırlanmıştır. Hatay vilâyetinin kurulmasına dair 3711 sayılı kanunun 3 üncü maddesinin Dördüncü fıkrası Seyhan vilâyetinden ayrılarak Hatay vilâyetine bağlanmıştır ve İslâhiye kazasına bağlı Hassa nahiyesi de merkezi Hassa olmak üzere kazaya çevrilerek Hataya eklenmiş bulunduğu için haritada, mezkûr kanundan evvelki vaziyete göre çizilmiş bulunan Seyhan - Hatay - Gaziantep - Hatay ve Seyhan, Gaziantep vilâyet hudutlarının bu kanuna göre tashih edilerek talebeye okutulması bildirilmiştir.

Lise olgunluk imtihanlarında Hangi bahisler sorulacak

Lise bitirme imtihanlarında (talebe olarak veya hariçten girerek) muvaffak olup 1936 tarihli imtihan talimatnamesine göre olgunluk imtihanlarına da başlamış olanlar; veya, mezkûr talimatnameye göre bitirme imtihanlarında muvaffak olmuş bulunanlardan olgunluk imtihanlarına 1940 Haziranından itibaren girmeğe başlamak üzere olgunluk imtihanlarını 1936 tarihli imtihan talimatnamesi hükümleri dahilinde vermeğe devam edeceklerdir.

Bu talimatnameye göre, 1939 - 1940 ders yılı Haziran ve Eylül imtihan devrelerinde olgunluk imtihanlarına girecekler, yazlı ve sözlü imtihanlarda, muhtelif ders gruplarından aşağıda yazılı bahislerden sorular verilecektir:

- I Lise fen kolundan olgunluğa girecekler:
- 1 - Fizik - Kimya grubu:
 - a) Fizikten: Lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün elektrik bahisleri ve bu bahislere ait deney ve problemler.
 - b) Kimyadan: Lise ikinci sınıfta okutulan madenler ve teorik bahisler, lise fen kolunda okutulan organik kimya ve bu bahislerle ilgili problemler.
 - 2 - Matematik grubu:
 - a) Lise sınıflarında eski programlara göre okutulan bütün cebir bahisleri; fen kolunda eski programlara göre okutulan Trigonometri bahisleri; kotlu ve tasarı geometri bahisleri ve problemler.
 - b) Tabii ilimler grubu:
 - a) Eski programa göre insan anatomi ve fiziolojisine giren bütün bahisler.
 - b) Lise edebiyat kolundan olgunluğa girecekler:
 - 1 - Tarih - Coğrafya grubu:
 - a) Tarihten: İlk zamanlar ve inkılâb tarihi.
 - b) Coğrafyadan: Türkiye, İtalya, Yunanistan, Bulgaristan.
 - 2 - Edebiyat tarihi: Tanzimat ve ondan sonraki devirler, Türk edebiyatı tarihi.
 - 3 - Filozofi ve sosyoloji grubu:
 - a) Lise ikinci sınıf ile üçüncü sınıf edebiyat kolunda gösterilen bütün bahisler.

KISA HABERLER

Şehirde:

* İngiltereye ihzarlanacak en bir vapur için müraacat eden İngiliz firmalarının teklif ve şartnameleri vekâletle tetkik edilmektedir.

* On, on bir yaşında üç çocuktan mürekkep bir hırsız çetesi yakalanmıştır. Küçük hırsızların şimdiki kâdri 20 dükkân soydukları tesbit edilmiştir.

* Fransanın yeni Tahran elçisi dün sabah Paris'ten şehrimize gelmiştir. Elçi, gazetecilere şu beyanatta yerleşmiştir:

Dost ve mütefik Türkiyeyi ziyareti imkânını bulduğum için son derece memnûnun. Fransızların Türk milletine sevgisi güncün güne artıyor. İki memleketin münasebetlerinin kısa zamanda çok genişleyeceği muhakkaktır.

Toros ekspresine İrana giderken mümkün olursa, umumî sulh yolundaki faaliyetlere bütün dünyanın takdirlerini kazanan Ankarayı da ziyaret etmek benim için unutulmaz bir zevk olacaktır.

* Maarif Vekilliği teftiş heyeti Reisî Bay Cevat bazı teftiş işleri etrafında İstanbulda bulunan müfettişlerle görüşmek üzere şehrimize gelmiştir.

* Çocukları kusturma yurdu teşkilâtını takviye etmek ve 35 kişilik kadrosunu 120 ye çıkarmak üzere icabeden tetkikleri tamamlanmıştır. Yurt binası Kâğıthane'deki Çoğlayan köşüne nakledilecektir.

Memlekette:

* Bolu vilâyeti 62 bin lira sarfa ile güzel bir hastahaneye kavuşmuştur.

* Muğlalı Emin oğlu Hüseyin çavuş bin lira kıymetinde bir kütüphaneli Muğla memleket hastahanesine teberrü etmiştir.

* Maarif Vekâleti bu sene Eskişehirde Mahmutiye köy eğitimci okulu için vilâyetten 30 eğitimci namzedi seçilmesini istemiştir. Bu eğitimci sonra kendi köylerinde çalışacaklardır.

* İnhisarlar idaresi çeşit sigaraların yirmi beşlik paketlenmiş piyasaya çıkarmaya karar vermiştir. İdare ayrıca Gelincik adında bir diğer sigara nevi daha imal etmektedir.

* Seyyar sıhhat memuru Hüseyin Eskişehir ve tabii muntakasında 143 kişiye çiçek aşısı yapmış ve 90 kişiye kinin dağıtmıştır.

* Değlî Tütün Kooperatifi Gaziantep muntakasında tütün mübayaasına başlamıştır.

* Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü Gaziantep'te bir ahelik şubesi açacaktır.

* Okuma yazma bittiriyenler için

Musta beş dersbane açılmış ve halka ders levazımı dağıtılmıştır.

* İzmirde Mersinli bir hadise olmuş, kendisine "Filozof", denilen biri bunu hakaret sayarak arkadaşlarını döğmüştür. Yaralı hastahaneye kaldırılmıştır.

* Yalvaç kaymakamı Talât Boz-oğlu Sandıklı kaymakamlığına, Sandıklı kaymakamı Arif Dündar Yalvaç kaymakamlığına tayin edilmişlerdir.

* Karaağaçta evvelce İnşasına başlanan Kızıldağ geçmen evlerinin çatı kısımları imal edilmiştir.

* Ühborlu kasabesindeki gayri şahsi dükkânlar kapatılmıştır.

Belediye Sarayı müsabakaya konacak

Dün belediyede müdürlerin iştirakiyle bir toplantı yapılmış, Sultanahmette inşa edilecek belediye sarayı etrafında görüşülmüştür. Belediye sarayı projesi müsabakaya konacak, buna eenebi mimarlar da iştirak edebileceklerdir.

Halîç idaresinde

Halîç idaresi müdürü Cemil, Milli Saraylar müdürü muavinliği-ne tayin edilmiştir.

Halîç vapur işletmesi meclis idare reisi Bicent belediye daimi enclümenine aza seçilmesiyle boşalan yere belediyenin eski hak işleri müdürü Muhlis, azaklılara da Selâmi İzzet ile eski şchremnlerinden Mehmet Ali seçilmiştir.

8 kumarbaz yakalandı

Fatih Muratpaşa mahallesinde Sofular caddesinde Ahmet oğlu İsmail'in 1 numaralı kahvesinde Serri, Rıza, Salâhattin, İsmail, Hikmet, Mehmet, Kerim, Mustafa isimlerinde 8 kişi kumar oynarlarken çürmü meşhûr balinde yakalanarak adliyeye teslim edilmişlerdir.

Basın Birliği Balosu

Başın Basın Birliği İstanbul mntakası tarafından İkincikanunun 13 üncü cumartesi akşamı Taksim Belediye gazinosunda bir balo verilecektir. Bu balonun fevkalâde eğlenceli geçmesi için bir müddettenberi devam eden hazırlıklar hayli ilerlemiştir.

Basın Birliğinin balosu, bu senenin en zengin ve eğlenceli balosu olacağı muhakkaktır.

Basın Birliği tarafından aynı gece Ankarada ve İzmirde de birer balo verilecektir. İzmirdeki balo, İzmirpalasta olacaktır.

Baloların hasılatı yeni kurulmuş olan Basın Birliğinin ihtiyacı ve gayelerine harolunacaktır.

Kütüphaneler islah edilecek

Mevcut eserler geniş bir tasnife tâbi tutuluyor

Halkın kültürünü arttırmak ve okuma ihtiyacına cevap vermek maksadıyla muhtelif vilâyetlerde kurulan kütüphanelerin şimdiki kadar verim vaziyeti Maarif Vekilliği tarafından tetkik edilmektedir.

Alâkadar kütüphane mütehasıslarının ve bu işte uzun yıllar çalışmış olan kimselerin fikirleri sorulmuştur.

Sorularda bilhassa kütüphanelerin istikbaldeki çalışma ve tekmül vaziyeti istinzaç edilmektedir.

Bu malûmat en kısa bir zamanda Maarif Vekilliğine gönderilecektir. Ayrıca şehrimizdeki kütüphanelerin çalışma vaziyeti üzerinde de tetkikler yapılmışa başlanmıştır.

Kütüphanelerin mevcut eserleri de ayrıca geniş bir tasfiyeye tâbi tutulacaktır. Bu eserlerden mühim olan ve arapça, farsça ve yabancı dillerde yazılmış olanları da Türk harfleriyle bastırılacaktır.

Birinci nevi sigara

Çanta paketler peyderpey kaldırılıyor

Birinci nevi sigaraların çanta şeklinde kutular içinde satılmayıp kapaklı kutular içinde satılması, bu nevi sigara kullananlar ötedenberi inhisarlar idaresinden isterlerdi. İdare bundan bir müddet evvel halkın bu dileğini nazarı itibara alarak çanta şeklindeki paketleri piyasadan kaldırmağa karar vermiş, bu kararın tatbikine İstanbul'dan başlamıştır.

Haber aldığımız göre çanta paketlerin Ankara piyasasından kaldırılmasına karar verilmiştir. Memleketin diğer yerlerinde de bu kararın tatbiki için tetkikler yapılmaktadır.

Kararın peyderpey tatbik edilmesinin sebebi, tesadüf edilen teknik güçlüklerdir.

Kapaklı kutular çanta şeklindeki paketler gibi makine ile elde doldurulması ve birinci nevi sürümüne fazla olan bir sigara olduğu için kutuların tamamen bitmesi, geniş paketlenme salonlarına ihtiyacı göstermektedir. Aynı zamanda el ile paketlenme daha fazla vakte mütevakıf bulunmaktadı.

Yeni Maarif Müdürü işe başladı

İstanbul Maarif müdürü muavini B. Rüstünün Gazi Osmanpaşa orta okulu direktörlüğüne tayin edilme dolayısıyla açık kalan yar direktörlüğe Galatasaray Lisesi müallimlerinden Vahi Oktay tayin edilmiştir. Bay Vahi Oktay öğretmenlik mesleğinde ve bilhassa İstanbul maarif müdürlüğünün spor teşkilâtında mühim hizmetleri görülmesi bir öğütlenmiştir. Yeni vazifesinde kendisine muvaffakiyetler dileriz.

Kızılay Balosu

Sayın Başvekil Bay Refik Saydam'ın yüce himayelerinde Beyoğlu kazası Kızılay şubasının 23 kânunuevvel 1939 Cumartesi akşamı Tokatlıyan salonlarında tertip edeceği bala mevsimin en güzel balosu olacaktır. Balo için bütün hazırlıklar bitirilmiş ve birçok sürprizler hazırlanmıştır.

Ayasofya Mozayıkları

Beyoğlu Halkoivendin: 23 - 12 - 1939 Cumartesi günü saat 14 de Ayasofya mozayıkları salâhiyetli bir arkadaşımızın refakatinde ve toplu bir halde tetkik edilecektir. Üyelerimizden arz edenlerin evimize müraacaat ederek kaydolunmaları rica olunur.

Mahkemelerde:

Müstehcen kitap davası

Üniversiteden bir ehlihibrenin teşkiline karar verildi

Malatya mebusu muharrir Nesuhi Baydar'ın beynelmilel şöhretlerden Pierre Louys'dan dilimize tercüme ettiği "Afrodite" isimli eser, müddeumumilik tarafından müstehcen olduğu görülmekle toplatılmıştır. Müddeumumilik eser hakkında müstehçen olarak gazete muhbirlerinden İbrahim Hakkı Konyalı'nın fikrini sormuş ve muhbirin "müstehçendir" diye verdiği rapor üzerine kitabı piyasadan kaldırmış ve tesir masuniyeti bulunan Nesuhi Baydarın mahkemeye verilmesi için icabeden formalitele rin imal'ine girişerek kitabın matbaacı Kenan ile bastırılan kitap Semih Lütfiyi, "halkın ar ve hayâ hislerini rencide edecek mahiyette olan bir kitabın basılmak ve satılm suçunun matbuat kanununun 34 üncü maddesi delâletiyle ceza kanununun 426, 427 nci maddeleriyle cezalandırılması istegiyle yedinci asliye ceza mahkemesine vermiştir. Yedinci asliye ceza mahkemesinde dın davanın görülmesine başlanmıştır.

Maznun kitapçı Semih Lütfi ile matbaacı Kenan mahkemeye gelmişlerdi. Daha hayli kalebalk bir dinleyici kütesi de toplamıştı.

Müddeumumiligin iddianamesi okunduktan sonra ilk söz alan Semih Lütfi, kitabın hiç bir suretle müstehçen sayılmayacağını, bunun dünya edebiyat eserleri arasında mümtaz bir mevki olduğunu ve nihayet İbrahim Hakkı Konyalı gibi hiç bir şekilde tanınmamış bir muhbirin bu kitap hakkında mütelea bşyan edemeyeceğini ileri sürdükten sonra, kitabın Peygami Safa, Necip Fazıl vesaire gibi edibler tarafından teşekkül edecek bir ehlihibrence tetkikini istemiştir.

Müddeumumil müteleaya istinad ederek, duruşmayı 10 Kânunusani 940 gününe bırakmıştır.

Üniversiteden bu hususta söylemeğe salâhiyetli beş profesörden üç tanesi seçilecek ve kitabı tetkik edeceklerdir.

Hurda demir parçaları kaçakçılığı

"Hurda demir parçaları" diye birçok otomobil yedek parçaları, çelik, yay vesaire makine aksamları gümrükten geçirmek ten razınun Ford fabrikası komisyoncusu ile bazı tüccar ve küçük memurların muhakemesine dün de beşinci asliye ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Vaktin darlığından, sayıları ona varan suçluların istisvapları bitmediğinden muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Bir sabıkalı tekrar mahkûm oldu

Hüsnü adında bir sabıkalı Sır keçi civarında sofor Hakkınun otomobilinden tabancası ile kılıfını, sofor Hasanın da parçasını süsünü çalmış, yakalanmıştır. Suçunu itiraf eden hüsnü, birinci sülh ceza mahkemesi tarafından yedi ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Askerlik işleri

Selimiye Tümen Askerlik Dalresinden:

Askerliğini yapmamış olan 316 : 334 (dahil) nakliye ve 316 : 335 (dahil) muhabere sınıfına mensup erler celp ve sevk edileceklerdir. Şubelerde toplanma günü 26 - 12 - 1939 dur. Bunun için mükelleflerin vaktinde şubelerine müraacaat etmeleri lâzımdır.

Bu celpde bedeli nakdi alınmayacaktır. * * *

K. KÖY AS. Ş. BAŞK.

İki senelik zmete tâbi bulunan 316 ilâ 334 doğumlu muhabere sınıfından bakaya olanlar ile 335 doğumlular sevk edileceklerdir.

Şubede toplanma günü 26-12-1939 Salı gündür.

Bu celpde de nakdi bedel kabul edilmeyecektir. Mezkûr gündün müraacaat etmeyenler hakkında kanunun ceza maddesi ahkâmı tatbik olunacaktır.

Ticaret odasında Ticaret Vekilinin iştirak ettiği dünkü mühim toplantı

İhtikârlarla âzamî mücadele

Toplantıda söz söyleyen Ticaret Vekili muhtelif ticarî meselelere temas ederek dedi ki: "Birçok kimseler umumi harp zamanındaki fırsat düşkünlerini taklide kalkmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti i mparatorluk devrindeki jandarma hükümeti değildir. Muhtekirlere karşı iktisadi tedbir alacağız. Bunu anlamayanlar ileride çok acı olarak anlayacaklardır.

Şehrimizde bulunan Ticaret Vekili Nazmi Topcuoğlu'nun re- işliğinde dün saat 15 te Ticaret Odasında bütün ithalât tüccar. larının iştirakile mühim bir top- lantı yapılmıştır. Toplantıda bilhassa esas mevzu ihtikâr meselesi olmuştur. Alâkadâr tüccar ve sanavciler bu mesele hakkındaki fikirlerini söylemiş- ler; Ticaret Vekili de ihtikâr meselesinde hükümetin aldığı ve almakta olduğu tedbirlerden bahsile, dahilî ve haricî ticaret siyasetimizde bugünkü vaziyeti anlatmıştır.

Toplantıyı vali Lâtfi Kırdar açmış, maksadın bir çok mad- delerin fiyatlarında görülen lü- zumsuz yükselişlerin sebebleri- ni araştırmak olduğunu bildire- rek sözü hazır bulunan ithalât- çılara ve sanavcilerle bırakmış- tır.

MANİFATURADA İHTİKÂR YOKMUŞ!

İlk sözü manifatura tüccar. larından Vehbi almış ve mani- fatura eşyası üzerinde ihtikâr olmadığını iddia ederek şöyle demiştir:

"— Manifatura fiyatlarında anormal bir yükselik mevcut değildir. Meselerindeki fiyat pahalılığı ve ithalâtteki güçlük yüzünden bazı manifatura ce- şitleri piyasada kalmamıştır. Manifatura eşyasının binden fazla çeşitleri vardır. Normal zamanlarda bu eşya yüzde 40— 5 kârla satılmakta idi. Esasen miktarı azalan veya halk tara- fından tutulan çeşitler daima daha kârla satılır. Buna rağ- men miktarı çok aynı zamanda da halk tarafından tutulmuş çeşitler de ucuza verilir ve hat- tâ zarar edilir. Bu sebepten ba- zı çeşitler üzerinde görülen fi- yat yükselikleri ihtikâr değil- dir.

Diğer taraftan 151—61 gün vadelerle verisiye satılan bu eş- yaların satışları son zamanlarda düştürmüştür. Evvelce ayda 100 bin liralık satış yapan bir mü- eşşese şimdi 10 bin liralık bile- nâil satılmaktadır. Bu vazî- yet aylarca devam etmiş, ancak teğrisininin sonlarına doğru biraz hareket başlamıştır. Bu hareketi yapanların ve piyasa- dan mal alanların spekülâtörler oldukları söylenmektedir. Fa- kât aylarca sıkıntı çeken tüccar. lar mallarını kime olursa olsun satmağa mecbur olmuşlardır. Sonradan fiyatlar yükselince A. nadolu tüccarları pahalılaştıran çeşitleri almamışlar ve meselâ Divitin yerine pazen, pazenin yerine basma almağı tercih et- mişlerdir. Esasen manifatura çeşitlerinin fazla fiyat yüksel- mesine de tahammülü yoktur. Çünkü aynı işte kullanılan bir çok cins eşya vardır. Bunlar- dan bir kaç cinsi pahalılaştıran diğer çeşitleri aynı işi kolaylık- la görebilir ve fiyatı yükselen çeşit satılmaz.

Manifatura işine yatırılmış o- larak İstanbulda 10—15, bütün Türkiye'de 40 milyon liralık ser- maye vardır.

Bütün bunlardan başka mani- faturacılar Ticaret Vekâletinin direktifleri ile spekülâtörlere mal satmağa ve tesbit edilen mallarda satış yapmağı da ka- bul etmişlerdir.

DERİ FİYATLARININ YÜK- SELMESİNDEKİ SEBEPLER

Manifaturacılar sonra, deri fiyatlarındaki yükselişin sebepleri hakkında deri fabri- katörlerinden Kamhi demiştir ki:

"— Son zamanlarda fiyatlar- da yüzde 20—25 bir fazlalık vardır. Geçen yıl eylül, kânun- neüvvel aylarında bol bol çığ- deri geldiği halde bu senenin ay- nı mevsimlerinde gelen mal çok azdır. Yerli mallar da pahalı- dır. Mevaddı iptidaiye de yüzde 200 yükselmiştir. Aynı zaman- da piyasada mal da bulunma- maktadır. Mallar azaldıkça da

İthalâtçılara kolaylık gösterilecek

Bundan istifade etmedikleri takdirde ithalât devlet mürakabesine alınacak

Ticaret odasındaki dünkü toplantıdan bir görünüş

fiyatlar yükselmektedir. Bu hal böyle devam ederse bir kaç ay sonra memleketi- mizde kösele kalmıyacaktır...

BİR MÜNAKAŞA...

Fabrikatör Kamhi'den sonra söz alan Abdullah isiminde bir kunduracı, deri fiyatlarının fabrikatörler tarafından yük- seltildiğini söyleyerek demiştir ki:

"— Fabrikatörler üç dört ay evvel aldıkları eski malları nas- ıl oluyor da yüzde 40 zamlı sa- tıyorlar. Bugün piyasada mal vardır. Fakat bunlar fabrikalar- dan çıkmış, denolara girmiştir. Piyasaya spekülâtörler hâkim- dir...

Reisin işareti üzerine fabri- katör Kamhi bu iddialara şöyle cevap vermiştir:

"— 15 gün evveline kadar fi- yatlarda yükselme yoktu. Biz spekülâtörlere mal satmadık. Tüccarlara verdik. Ham deri- lerin spekülâtörlerin eline geç- memesi lâzımdır. Ham deri an- cak fabrikatörlerin eline veril- melidir...

Bu sırada Ticaret Vekili Naz- mi Topcuoğlu fabrikatöre:

"— Hariçten getireceğiniz deriler için ne kadar akreditife ihtiyacınız vardır?.. diye sor- muş, fabrikatör:

"— Beykoz hariç olmak üze- re yalnız piyasa için 100 bin İn- giliz lirası... cevabını vermiştir. Fabrikatör sözlerine şöyle devam etmiştir:

"— Amerika deri piyasası yükseldi. Navlunlar üç misline ve sigorta primleri yüzde yedi- den yirmi beşe çıktı. Yeni ge- tirilen mallar böylelikle çok pa- halılandı. Evvelce getirilmiş o- lanlar da bu vaziyeti görerek pahalılandırıldılar. Ayrıca takas primleri de yüzde yirmi beş in- dirdi...

Bu sırada kunduracı Abdul- lah tekrar söz alarak, takas ten- zilâtının ancak iki gün evvel yapıldığını halbuki deri fiyat- larının 15 gün evvel pahalıla- ştırıldığını söylemiş, tabiatile iki gün evvelki bu takas tenzilâ- tının 15 gün evvelden tüccarlar tarafından hesaplanıyacağı- nı hatırlatmıştır.

MAKARACILARIN SÖZLERİ

Arkasından makara fiyatları- ndaki yükselişin sebepleri hakkında hazır bulunan makara- raçılardan izahat istenmiştir. Makara tüccarı Şekerciyan de- miştir ki:

"— Hariçten makara gelmi- yor, Avrupada fiyatlar ne ka- dar yükselmisse, dahilde de o kadar azdır. Aynı zamanda mal olmadıği içi tabiatile ihtikâr da yaktır. Makara getirilmesi için tedbir almak lâzımdır...

VEKİLİN İZAHATI

Tüccar ve ithalâtçıların din- lenmesi bittiğinden Nazmi Top- cuoğlu söz almış, toplantıda muhtelif maddeler üzerindeki fiyat yükselişleri hakkında fikir- lerini söyleyen tüccar ve itha- lâtçıların sözlerini tahlil ede- rek cevaplar vermiştir. Vekil manifatura meselesine temas e- derek demiştir ki:

daydan olmak üzere, 2 milyon lira bir fazla varidatımız ola- caktır. Karabük fabrikası sene- de 100 bin ton demir işleye- cektir. Fabrikasının ikinci fırını da bugünlerde işlemeğe başlı- caktır. Fabrika ile en az 500 bin lira tasarruf edeceğiz de- mektir. Pamuk mahsulümüz bu sene pek fazladır. Pamuk altın gibi kıymetlenmiştir. Fazla va- ridat elde edeceğimiz tabiidir.

İTHALÂTİMİZ

Büyük sanayi plânımız ta- mamlanmak üzeredir. Artık bü- yük masraflarla hariçten büyük makineler getirerek fabrikalar kuracak değiliz. Önümüzdeki se- ne klor ve ateş tuğlası fabrika- sile Kastamonuda keneviri elya- fı çıkarmak üzere diğer bir fab- rika kuracağız. Demek ki ha- rice artık az para çıkaracağız. Buna rağmen ithalâtımız art- tığından, mahsulâtımız kıymet- lendiğinden memleketi daha çok para getirecektir.

Umumi vaziyetimiz mesut bir inkişafa doğru yolda. BUNLARA RAĞMEN İHTİKÂR

Bütün bunlara rağmen bir çok kimseler Harbi Umumi za- manındaki fırsat düşkünlerini taklide kalkmaktadır. Bunlar Harbi Umumideki vaziyetle bu- günkü vaziyetin aynı olmadığını bile hesap etmekte acezidir. ler.

Türkiye Cumhuriyeti Hükü- meti imparatorluk devrindeki jandarma hükümeti değildir. İktisadi bir devlettir. Muhtekir- lere karşı evvelâ iktisadi tedbir- ler alacağız. İhtikârla çok şid- detle mücadeleye karar verdik. Bunu anlamayanlar ileride çok acı anlayacaklardır. Fırsat düş- künlüğüne basvuranlar için yal- nız iktisadi tedbirlerle kalacak değiliz. Yakında çıkacak kanun- la alâkadarlara geniş salâhiyet- ler vereceğiz. Aynı zamanda hariçten mal getirecekleri eli- miden gelen yardımı yapaca- ğız. Dericiler akreditif istiyor- lar. Yarından itibaren Osmanlı ve Selânik bankaları emirlerine hazırdir. Yüzde iki komisyonla istenlere derhal akreditif açılacaktır.

Bu miktar 75 bin İngiliz li- rasıdır. Dabagat sanayiine hü- kümet büyük yardımlar yapmış- tır. Fakat onlar bu yardımlara lâyık olmadıklarını göstermiş- lerdir. Yakında çıkacak karar- namerlerle bu vaziyetin önüne geçilecektir.

YERLİ FABRİKALARIN KATI SATIŞ FİYATLARI

Diğer taraftan Sümer Bank (Devamı 4 üncüde)

Görüp düşündükçe

İki türlü lüklerimiz!

Geçen gün muharrir arkadaşlardan biri, aleyhinde bu- lunduğu Divan Edebiyatının bazı parçalarını tekrarlamaktan zevk aldığı yazıyor ve sonra, söziyle işi, fikriyle hissi ara- sındaki bu aykırılığı mazur göstermeğe çalışıyordu.

Fakat, ne care, ki bin dereden su gelse de, mazeret değir- meni yine dönmüyor. İnsan bir şeyin değersizliğine hükmet- tikten, o şeyin hattâ öldüğüne inandıktan sonra, tekrardan zevk alamaz. Eğer alıyorsa, ya, kendisi bir his dalâleti için- dedir, yahut fikren yanılmış ve öldü sandığı varlık diri kalmıştır.

Ama, bir adamın kendi eliyle ortaya attığı her hangi bir "zaaf", tan istifade edilmez. Benim bu noktaya dokunuşum, başka bir meseleye geçmek içindir.

Bizde bazı tuhaf haller var. Çoğumuz ikişer parçaya ay- rılmış adamlardır. Zevkimizle başka türlü duyur, aklımızla başka türlü düşüyoruz. "Peltekis,, de elbise yaptırır, Kolaro- dan öte beri alır, "Kolop,, da yemek yer; sonra da evde entari giyeriz.

Yani dîş telâkkilerimiz, kendimiz için değil, âlem içindir. Cemiyet içinde başka adam, gönlümüzle başbaşa itken başka adamız. Evet öyleyiz. Çünkü her ikisinde de şahsiyetimizi kes- kin çizgiler, solmaz, silinmez heriklerle belirtecek olgun ina- nışlarımız yok. Bazan şöyle, bazan böyleyiz. Evde ud çalar, bests okur, salonlarda alafrangaya bayılır, "Betoven,, in med- dahlığını ederiz. Bir adamın kendi musikisini sevmesini kim bir kusur sayabilir? Bundan aşağılık tenkit olur mu? Evet ama, korkarız işte. "Sonra ne derler?.. başımızın üstünde gö- rünmez; fakat şiddetle hissedilir bir umacıdır. Divan Edebi- yatından zevk almak suç mu?.. Gerçek şiirin üstünde isteri kürk, ister kaftan, dilerse frak olsun ruhun karınlardan ta- esen kuvvetler, aynı lezzetlerle girerler. Hepimiz, yukarıda kendi- sinden bahsettiğim adam kadar samimi olursak, orta'da müna- kasa mevzuu bile kalmaz. Bence bütün dava, bu iç ve dış ikilîliğindedir.

HAFKI ŞUHA GEZGİN

Bir, iki nokta:

Para yiyen yollar

"Ulus" Başmuharriri Falih Rifki Atay intihap dairisine yaptığı bir gezintinin notlarını neşretmeğe başladı. Ayaşa se- yahat eden muharrir "vilâyetleri umumi bir yol şebekesi plânına göre çalıştırmak imkânını" bula- madığımdan şikâyetçi. Bilhassa şöyle diyor:

"Diğerleri gibi, Ankara vilâyeti- nin yolları da bütçesinin tahammül edebildiği usulde, yani bildiğimiz hafif şose olarak yapılmıştır. Mü- temadi bakı ister. Ömrü azdır. Çok defa merak ettiğim bir şey vardır: Eski mebusu olduğum Bolu vilâye- tinin ana caddesini yapmak, tamir etmek, bir daha yapmak, gene ta- mir etmek için meselâ on beş sene- denberi sarfotunan paranın yekü- nünü bilmek isterdim. Bu yekün, zannediyorum ki, bugün gene boy- dan boya geçilmek mümkün olma- yan bu yolu frenk usulünde tesis etmeğe müsaitti...

Bu görüş yalnız Ayaşa giden yol için varid değildir. Kasabala- ra açılan umumi vilâyet yolları- mızı bir tarafa bırakalım; bilhas- sa İstanbul gibi belli başlı şehir- lerimizin içindeki yollar hakkın- da da aynı şeyi söyleyebiliriz. Gün geçmiyor ki bir caddenin alt- tı falan ve filân tertibat için üstüne getirilmesin; ve tamir, tek- rar tamir etmek için de para ve tekrar para harcanmasın... Netice: Vilâyetlerimiz umumi bir yol şebekesi plânına göre çalıştır- mak. Yoksa bu kaldırımlar bütçe- mizden daha bir hayli yekünü hazmedebilirler.

Anlaşılan isimle

Anlaşılmıyan satır

Necip Fazıl'ın Son Telgraf'ta ki fıkralarında bir:

"İnsan faaliyetinin her şubesin- de rasgelesini mümkün olan tak- ma dışı (Greta Garbo) bir cinsini şiir ve san'atta da bulabiliriz. Meselâ cücelere esrarlı görünmek için eserini çok kısa ve dedikodu- sunu pek uzun tutmaktan başka bir pölitika takip edemiyen şair, bir- denbire gayrete gelip de roman te- rika edercesine gündelik gazeteye üstüste manzume yetiştirmeğe kal- kar ve heyhat ki ancak karanlığın ipeklediği kumaşındaki ot kül- cesini belli ediverirse ne düşünür- sünüz?"

(Oscar Wilde) in masum (Lady) sini, sakladığı tamtakir odada keş- fetmiş gibi acıklı bir hayrete düş- mez misiniz?..

Yahya Kemal kastediliyor. Belli. Yalnız şu hatun ki satırlar arasında gizlenmiş olan bu isim keşfediliyor da şairin karanlığın ipeklediği kumaşındaki ot kül- cesi...'' bunu apaçık yazdığı halde ne demek istediği anlaşıl- mayor. Tevekkeli şairler ara sıra da karınlarından konuşur deme- mişler. — K.

SPOR

Spor eğitmen kursu imtihanları muvaffakiyetle devam ediyor

Dün de masaj ve güreş imtihanları yapıldı

Dün Beden Terbiyesi eğitmen kursunda masaj imtihanından sonra yapılan güreş imtihanı başlamadan evvel, imtihanda hazır bulunan zevatla talebelerin bir arada çekilen resimleri. İki talebe ameli güreş imtihanını veriyor

Altı aydanberi devam eden beden terbiyesi ve spor eğitmen kursunun mezuniyet imtihanları her gün devam etmektedir.

Büyük bir ciddiyetle yapılan imtihanlar çok alaka uyandırmıştır. Kurs talebeleri dün de sabahın akşam geç vakte kadar masaj ve güreş imtihanlarını vermişlerdir.

Kısmen Vaniköyündeki kurs binasında, kısmen de Kuleli Askeri Lisesi jimnastik salonunda yapılan bu imtihanların neticesi cidden büyük bir muvaffakiyet olmuş ve kursun tahminlerin üstünde müsbet netice vermiş olduğunu isbat etmiştir.

Beden terbiyesi umum müdürlüğü umumî kâtipi Albay Cemalin idaresindeki imtihan heyeti 34 talebenin her birini ayrı ayrı ve uzun uzun imtihan etmiş ve gençlerin hepsi de muvaffak olmuşlardır.

İmtihanlarda Cumhuriyet Halk Partisi umumî idare heyeti azasından Mebus Rahmi Apak'la eski Kuleli lisesi müdürü Kurmay Albay Yusuf, Kuleli lisesinin yeni müdürü ve beden terbiyesi yüksek istişare heyeti azasından tanınmış spor muallimi Mazhar, güreş federasyonu eski mensuplarından Seyfi Cenab, eski millî

güreşçilerden Saim ve Abbas, askeri liselerimizin ve kursun kıymetli spor hocaları Yüzbaşı Husamettin ile Yüzbaşı Zeki hazır bulunmuşlardır.

Gerek masaj, gerekse güreş imtihanları evvelâ nazari sonra da ameli olarak yapılmıştır.

Yukarıda da söylediğimiz gibi, kurs imtihanları ilerledikçe, bu teşekkülün ne kadar faydalı olduğu ve tahminlerin çok üstünde bir netice verdiği tamamen telârrüz etmektedir.

Bihassa kurstaki intizam ve disiplin büyük bir takdire lâyık görülmektedir.

Belediye 6 yerde kömür satış deposu açıyor

Belediyenin kömür satış yerleri açacağını yazmıştık. Bu depolar Üsküdar, Beşiktaş, Beyoğlu, Eminönü, Fatih, Kadıköyde açılacaktır.

Buralarda Sömikokun tonu 23 liraya, Karabük kokunun tonu 28 liraya satılacaktır. Belediye bu suretle her iki kömürün fiyatına ikişer lira nakliye ücreti ilâve etmektedir.

Bundan başka belediye kooperatifine de Kadıköyde, Fındıklıda,

tık çok geç kalmışlardır. Sonra kim bilir bu belki de ümitsiz bir aşkın son teşebbüsü, oynadığı son koz da olabildi. Her halde kötü bir hareketti bu. Fakat ortada bir şüphe mevut olsa bile bu vaziyetin bozulmasına, hattâ tehir edilmesine imkân yoktu. Bir kere iki tarafın aile erkânı toplanmış, sonra davetliler de gelmeğe başlamışlardı.

Fakat bütün bunlara rağmen Mösyo Merimans ta lâzım olan tedbirlere basurılmaktan geri kalmadı. Zabita şefine telefon ederek, en kıymetli memurlarını göndermesini rica etti. Kapıdan giriş çıkış muayyen bir kontrol altına alınmıştı. Ortada yalnız bir kiliseye gitmek meselesi kalyordu. Bunun için de zabita şefi intizamı temin edeceğini vaat etmişti.

Nihayet Roland beyaz tacı ile duvağını da taktı. Babasının koluna girerek salona dahil ol-

BUGÜNKÜ RADYO

20 - 12 - 939 Çarşamba

12.30: Program, ve memleket saat ayarı. 12.35: Ajans ve Meteoroloji haberleri. 12.50: Türk Müziği (Pl.) 13.30/14.00: Müzik: Küçük orkestra. (Şef: Necip Aşkın). 1 - Hippmann: Seyahat şarkıları (Fantazi). 2 - Italo Brancucci: Elveda Aşkın (Vals). 3 - Brahms: Macar Dansı, No. 1 ve 1. 4 - Spero Kochmann: Ebedî Arkadaş. 18.00: Program. 18.05: Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri. 18.25: Türk Müziği: Çalanlar: Vecihe, Fahire Fersan, Refik Fersan, Cevdet Çağla. 1 - Okuyan: Radife Erten. 1 - Sel. Pınar - Hüzzam şarkı: (Seviyordum onu). 2 - İshak Varan - Hüzzam şarkı: (Kaç yıl beni sen). 3 - ... - Hicazkâr şarkı: (Bana hemdem eyleyen) 4 - Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Göğsünden kaçıp gittin). 2 - Okuyan: Mustafa Çağlar. 1 - Udi Ahmet - Karcıgar şarkı: (Beni bigâne mi sandın). 2 - ... - Karcıgar şarkı: (Bilmem ki sefa, neşe bu ömrün neresinde). 3 - ... - Halk Türküsü: (Sabahın kalktım güneş parlıyor). 4 - ... - Halk türküsü: (Demirciler demir döğer tunç olur) 3 - Okuyan: Müzeyyen Senar. 1 - Cevdet Çağla: Keman Taksimi. 2 - Udi Mehmet - Hicazkâr şarkı: (Seni candan severim). 3 - Arif Bey - hicazkâr şarkı: (Rıyasız çeşmi ahu). 4 - ... - Hicazkâr şarkı: (Bir bahçevan). 5 - ... Hicaz şarkı: (Bir bakışta beni mestetti). 6 - ... - Hicaz türküsü: (Sürmeli'nin gözlerine). 19.25: Konuşma: (dış politika hâdiseleri). 19.40: Türk füzüğü: Faslı heyeti. 20.20: Temsil: Kahkaha düşmanı. Yazan: Kemal Tözem. 20.50: Konuşma: (Haftalık posta kutusu). 21.10: Müzik: Riyaseticumhur handosu (şef: İhsan Küncer). 1 - Er. Brun: Març. 2 - Aubrey Vinter: Valslerden potpuri. 3 - Guy Ropartz: Choral Varie. 4 - Thomas: Hamlet operasından: Choeur des Comediens; Prologue; Marche Danoise. 22.30: Müzik: Mendelssohn keman konsertosu (Pl.) 23.00: Müzik: Cazband (Pl.) 23.25/23.30: Yarınki program, ve kapanış.

Tiyatro ve Sinemalar

ŞEHİR TİYATROSU
Komedi kısmı: Bugün gündüz 14 te Çocuk Tiyatrosu. Gece 20.30 da: İKİZLER

Dram kısmı: YELPAZE

HALK OPERETİ
Bu akşam Zozo ile ENAYİLER
22 Cuma Gala gecesi: Git - Kal.
Yeni Operet

ALEMDAR sinemasında TOSUN PAŞA Türk Filmi

Kumkapıda ve Unkapanında olmak üzere dört yerde satış yeri açacaktır. Ancak kooperatifin fiyatları belediye depolarından biraz yüksek olacaktır. Sebabi de kooperatifin depo kirası ve memur ücreti vermesidir.

duğu zaman mırıltı halinde takdirdiler yükseldi.

Nişanlısı de iki şahidi ile beraber gelmişti. Bunlar Kontun doğduğu memlekettin gelmiş olan iki yabancı, iki asilzade idi. Biri Vikont dö Mortetomb, diğeri ise Marki dö Soşay idi. Her üçünde de büyük bir asalet göze çarpmakta idi. Uçu de fevkalâde güzel ve yakışıklı olmalarına rağmen Kont hepsini bastırıyordu. Halk açılarak damatla şahitlerine yol veriyordu. Kont köşede müstakbel karısını beyaz elbiseler içinde ve beyaz çiçekler ortasında görmüş elini uzatmış, dudaklarında neşeli ve mağrur bir tebessümle muzaffere nişanlısına doğru ilerliyordu.

Fakat birdenbire durakaldı. Bir adam, diğer davetliler gibi siyahlar giymiş, ağır başlı bir efendi yoluna çıkmış, üzerine doğru yürüyordu. Rolandın iki adım kadar öntünde durdu ve sert bir sesle konta emretti:

— Kont Serizol, daha ileriye gidemezsiniz.

Bu meçhul adam, aynı zamanda kendisini tanımayan bir hale sokmuş olan peruk ile takma sakalını çekip atmış, genç simasını meydana koymuştu

KAN KONUSUYOR

— 56 —

Yazan: Kadircan Kafk

Karanlık basarken gizlendikleri ağaçlıklarda, kayaların ve oyukların dibinde şöyle konuşuldu:

— Bu gece bir baskın verelim. Şunlara öyle bir satır atalım ki, geldiklerine de, geleceklerine de pişman olsunlar!...

— Bunu yapmazsak yazık bize... — Elbet yaparız.

— Fakat etrafı tel örgülerle çevirdiler. Çifte çifte nöbetçiler var. Mitralyözler ateşe hazır duruyorlar... — Olsun... Bunlardan bize ne? Mikael bu karanlık gecede beyaz elbiselerin hemen göze çarpmasını düşündü. Şehirden kaçtı. lan eşyalar arasında kara bezler buldu. Adamlardan elli kadarma kapkara (Şama) lar giydirdi. Bunlar o tarafları karış karış bilenlerden, en çevik ve silâhları en iyi olanlardan seçmişti.

Kara elbiseliler en önde gidereklerdi. Beyazlılar ise şehrin etrafındaki karakollar tarafından görünebilecekleri yerin biraz gerisinde yere yatarak, çalınları ve kayaların arkalarına gizlenerek bekliyeceklerdi. Hepsinin ellerindeki geniş ağızlı kılıçlar, sivri hançerler, mızraklar ve hele bir kükrek kadar enli olan keskin satırlar pek korkunç bir şekilde parıldıyordu.

Kara elbiseliler yerlere sürülerek İtalyan nöbetçilerine doğru ilerlerken bu parlak silâhlarını şamaların altına gizlemeyi unutmuyorlardı. Hepsinin önünde ise Mikael vardı. O, imparatorun muhafız askerlerine mahsus top rak rengi elbiseyi giymiş bulunuyordu. Fazla olarak kara bir şemaya bürünmekle beraber diğerlerinden başka bir de tabanca taşıyordu.

Gecenin karanlığında arkadan gelen yardımcı İtalyan kuvvetlerinin ayak seslerinden, tankların, kamyonların homurtularından, telsiz istasyonunu kuranlardan başka odunun yüzde doksan beşi silâhlarına sımsıkı sarılarak yatmış uyuyordu.

Ara sıra o gün yaralanan beş yüz kadar asker in aralarından çıkan iniltiler bu korkunç geceyi bile ürpertiyordu.

Çabucak kurulan sahra hastahanesinden gelen çığlıklar daha acı... Doktorlar durmadan kesiyorlardı; çünkü pahr ve eski tüfeklerin kurşunları korkunç yaralar açmıştı. Böyle bir kurşun kol veya bacak kemiğine dokunmuş orayı kesip atmaktan başka çare yoktu...

Vakit ilerliyor; gece yarısı yaklaşıyor. Gürültüler ve iniltiler epeyce azalmıştı. Bu derin sessizlik içinde ansızın bir mitralyöz takırdısı duyuluyor; birkaç da tüfek patlıyor.

Uzaktan düdükle sesleri geliyor. — Baskın var... Silâh başma!.. Silâh başma!..

Eritreli İtalyan atlılarından bir müfrezede dört nal o tarafa koşuyor, birkaç İtalyan askeri soluk soluğa ve korku ile şehre g-

riyorlar. Atlardan biri soruyor: — Ne var? Ne oluyor?... İtalyanların sanki dilleri tutulmuş... Cevap veremiyorlar...

Fakat iş anlaşılıyor: Görünmeden tel örgüyü ve nöbetçileri geçen Habeşler, uyumakta olan askerlerin üstlerine çullanmışlar, durmadan kesiyorlar...

Topların ve tankların bulunduğu meydanlık daha geridedir. Oraya giden yolun ağzında koruncu bir boğuşma başlamıştır. Karanlıkta Habeş askerlerinin sürü halinde sel gibi şehre aktıkları seziliyor. Her yandan acı haykırırlar, tüfek sesleri geliyor. Şehrin yıkıntıları arasında bıçak bacağı, süngü süngüye ve boğaz boğaza bir kavga devam edip gidiyor...

Geride ve yolun kenarında bir kamyon kolu vardı. Fakat onlar şimdi panik halinde kaçıyorlar... Küfürler, bağırılmalar, çığlıklar ve yardım dilekleri birbirine karışıyor...

Başka taraftaki İtalyan müfrezeleri kendilerini toparlamışlar; Habeşlerin baskın yaptıkları yere koşar adımla geliyorlar, karanlıkta vurulup düşenlerin sayısı belli değil!.. Burada son sistem silâhların hiç bir değerleri yoktur. Her şey cesarete, çevikliğe ve kuvvete dayanıyor...

Emirler birbirine karışıyor. Bir kargaşalık... Zifiri karanlıkta binlerce canavar, birbirinin kanına susamış bir halde, birbirini boğazlıyor...

Birisi bağırıyor: — Projektörleri açın!.. Askerlerden bazıları bir topa sarılmışlar, çekmek için çabalyorlar...

— Nereye gidiyorsunuz? — Bataryayı kaçırmak istiyoruz.

— Dur!.. Top doldur!.. Hava, ateş...

Top sesleri bir an için bütün gürültüleri bastırıyor, fakat neye yarar?

Ara sıra bombalar patlıyor... Projektörler yandırdı zaman Afrikanın bu bahçesinin şehrindeki dram bütün korkunçluğuyla gözlerle çarpıyor:

Her tarafta boğaz boğaza, kanlı kavgalar... Öyle bir kargaşalık ki dostla düşmanı ayırmak kabil değil!.. (Askari) ler sıkı ve yaman dövüşüyorlar. Bir Habeş onları üzerine kocaman bir satırla saldırmak homurdanıyor: — Siz olmasanız!.. Siz, alçaklar!.. Siz de bizden değil misiniz? Al öyleyse...

Eritreli bir askerın başı omuzlarının üstünden yere düşüyor; başsız gövde ise kendisini yerden yere vurarak çırpıyor...

Kılıçlar çarpıyor... Bıçakların yandırdı boğazlardan önce u-lumalar, sonra da hırıltılar yükseliyor...

Ötede bir İtalyan müfrezesi de velerin bağlı oldukları meydanlığa çıkıyor ve düşmanı buraya sokmamak istiyor. Fakat bir bıçak ve kılıç sağnağı altında hepsi de yere seriliyorlar. Duvarların gölgesinden bir Habeş fırlıyor ve başka bir Habeşliye ateş etmek için davranan bir İtalyanın

— Peki ama dostum dedi. Siz ne hakla müdahalede bulunuyorsunuz?

Ve Kont Serizol bir adım daha ileriye atarak emretti: — Rica ederim.. Bana müsaade edin..

Aynı zamanda iki arkadaş da kendisile birleşmiş Valerin üzerine doğru yürüyorlardı. Fakat Valeri yerinden bile kıpırdanmamış ve madeni hâkim sesle:

— Dur! Daha ileriye gidemiyecesin Kont Serizol.. Matmaçlı Roland ile evlenemiyeceksin..

— Mösyo Valeri.. diye Rolandın babası müdahale etti.. Artık ileriye gidiyorsunuz.

— Size karşı vazifemi ifa ediyorum üstümden.. Tekrar ederim ki bu adam Roland Merimans ile evlenemiyecektir..

— Biraz kütah bir rakip.. — Hayır bir hukukçu..

Kont omuzlarını silkti: — Burada bir polis yok mu? — Diye bağırdı.. Valeri soğuk kanlılıkla:

— Var Mösyo lö Kont, hattâ sizin istediğinizden daha çok.. Belki bunları görünce memnun olmayacaksınız, fakat lâzım..

(Daha var)

üstüne saldırıyor. İtalyan bir anda yere seriliyor. Habeş kafası yok... Habeşli, karanlık şimşekler çakan geniş ve ağır tırıyle kesip atmıştır.

Bir tank piyadenin açtığından ilerliyor ve ortaltığı bütün aydınlatıyor. Oradaki balık öteye beriye koşuyor...

Tank bunların arasında ve mitralyözlerini işletmektedir...

Bir tank daha geliyor... Yine mitralyöz takırdıyor...

Habeşler adım başında yaralı bırakarak uzaklaşıyor. Tankların ardından İtalyan piyadesi görünüyor...

Ara sıra miralay Matanyanın gür ve kızgın sesi duyuluyor: — Vurun!.. Brakmayın!.. Fakat artık Habeşler yok...

Sokaklar, duvar dipleri, duvarların yığın yığın ölümlerle rahlarla dolu...

Eritreli askerler bu yaralı aralarında doluyor; içleri Habeş olanları bir kılıç ya da bıçakla öldürürken, İtalyanları da hiye kolunun sedyelerine mak için yardım ediyorlar.

İhtikarla âzamlı mücadele

(Baş tarafı 3 üncü)

fabrikalarının kati satışları tesbit edilmiştir.

Beş balyaya kadar olan satışlarda zeminî beyaz balya 26,5 tan 29 kuruşa yükselmiştir. Boya fiyatlarının pahalılaşması bu yolda tesir etmiştir. Perakende olarak 32—34 kuruşa satılacaktır. Bundan bir zaman daha fazla fiyatın satılmasına müsaade olunacaktır. Boyalıların üzerinde halılaşma yüzde onun keşif ettir. Beyazlarda ise bu artış yüzde 4—5 tir. Sümer kim bu fiyatları değiştirmeyiştir. Fiyat değiştirme salâhı fabrika ve banka müdürlerinden alınmıştır. Bu değışiklik bundan sonra ancak hükümet tarafından yapılacaktır.

MAKARA GETİREBİLİR SİNİZ...

Memleketime makara 1917 kadar İngiltereden getirilirdi. Umumi Harpten sonra manyadan ve İtalyandan getirmeğe başlandı. Fakat şimdi ring işlemediği için bu makaraların getirilememiş olduğu ilgilere ağırdır. Oradan makara getiriyorlar.

Fiyatların orada pahalı olduğundan sıkâyet ediliyor. Fakat dahilde yüzde üç dört yitirilmiştir. İthalât ticaretimiz beklediğimiz rüştü gösterememektir. Eğer ithalât kendi menfaatleriyle umumi faatleri birleştirmezlerse ithalât işlerini murakabemizle çeğiz.

Fakat yine tevziatta makara kullanacağız. Yalnız bugünkü biliyet gösteremiyenlerin makara daha iyilerini kullanacağız.

KAHVE TÛCCARLARINA

Evvelce Brezilya Şirketi makarayı aldı. Biz kahve getirmeyoruz diye sıkâyet eden hükümetler nerede. Şimdi haricden getireceklerine spekülasyon yapmaya başlıyorlar.

Bugün memleket içinde makara taç oldu. Makaraların fiyatları çok yükseldi. Bir memleketten getirilemeyen malların diğer memleketlerden getirilmeyen malların fiyatları arayabiliriz. İthalâtın ların vazifesi bunları tetkik etmek olmalıdır. Biz bu makarada çalışanlara elimizden geleni kolaylığı göstereceğiz. Ayrıca tif açacağız. Hulâsa her şey yapacağız. Fakat buna rağmen fırsat düşkünlüğü yapanlara da düşman elimizi uzatmayacağız. İşte bu yoldaki programımız. İsteyen dost elimize yazın. Yeni düşman elimize sarılmaya serbesttir..

Vekilin sözleri alkışlarla karşılanmıştır. Bundan sonra makara fiyatları nihayet verilmmiştir. Kıl bugün de şehrimizde makaraların devâm edecektir. Düşman caret dairesi reis muavini mal Ziya dün akşam Ankara dönmüştür.

Müttefiklerin yüksek meclisi dün Pariste toplandı

Paris, 19 (A.A.) — Yüksek meclis, bu sabah saat 9 da toplanmış ve 12 ye kadar devam etmiştir.

İttihâp İngilizler tarafından temsil edilmiş, Paris'de bulunan meclis, yüksek meclisi Campbell, milli meclis başkanı Chatfield, hariciye nazırı Daladye, Laforet daimi müsteşar, Cadogan ile General Irons ve İsmay, Fransızlar tarafından da başvekil ve milli meclis başkanı Daladye, Laforet, General Gamelin, hariciye nazırı Leger, Genel Darlan ve Champetier Ribes iştirak etmişlerdir.

Daladier, İngiliz müesseslerini selâmlıyarak Graf Vonspee'nin batmasına müncer olan parlak ve muzaffer deniz muharebesinden dolayı Büyük Britanyayı tebrik etmiştir.

Yüksek Meclis, umumi vaziyeti derin bir tarzda tetkik ettikten sonra ruznamedeki bütün meselelerde Fransız ve İngiliz hükümetlerinin tam görüş birliğini müşahade etmiş ve siyasi, askerî sahada Fransız — İngiliz teşriki mesaisinin malik olduğu hareket vasıtalarını takviye için icabeden tedbirleri almıştır.

Sovyet-Fin harbi

Helsinki, 19 (A.A.) — Finlandiyalıların, Sovyet kitalarına birakmak mecburiyetini kaldıkları arazide, önlere tahrip etmektedirler. Bu kitaların istifade edilebilmesin muvafaka yolu, çok uzun. Şimal Buz Denizli, gölü. Bu hat boyunca mevcut demiryolu Finlandiyalıların kitalarından kısmen tahrip edilmiştir. Ruslar, işgal ettikleri kitalalarda kıtaat yerleştirilmiştir. Bu kitaların tahrip edilmesi için takma evler getirilmiştir. Mevcut mecburiyetinde kalıyor. Norveç hududu üzerindeki kitalarda bulunan Ortodoks kiliseleri yanmıştır. Ruslar, cennet gibi kitaları tahrip etmektedir.

rica Karelide on fırkaları vardır. Finlandiyanın seferde edebildiği efrat yakını 350 bindir. Sovyetlerin, Mannerheim hattını yarmak üzere, Kareli berzahma da takviye kuvvetleri gönderdikleri zannolunuyor. Rusların şimdiye kadar elli bin nefer, 250 tank zayıt verdikleri söylenmektedir.

Roma, 19 (Radyo) — Sovyet kıtası büyük zayıt vermekle beraber mütemadiyen Norveç sahilleri boyunca ilerlemektedir. Maneviyatı sarsılmış olan alayların yerine taze kuvvetler ikame olunmaktadır.

Diğer taraftan Moskova'dan bildirildiğine göre, Stalin dün hariciye komiseri Molotof ve yüksek rütbeli zabıterleriyle uzun süren bir müzakerede bulunarak, Fin meselesi hakkında çok mühim kararlar vermiştir.

Dün Londrada bir infilâk oldu

Belgrad, 19 (Radyo) — Dün Londrada, Andore istasyonunda büyük bir infilâk vuku bulmuştur. Bir bombanın patlamasıyla bir çok kişi yaralanmıştır. Bombanın İrlanda tehditçileri tarafından konulduğu zannedilmektedir.

Stalin 60 yaşında

Berlin, 19 (Radyo) — Bugün Stalin 60 ncı yıldönümünü kutlamaktadır. Bu münasebetle bütün Sovyetler Birliğinde ve bilhassa Moskova'da büyük merasim yapılmaktadır.

Kanadalı askerler İngilterede

(Baş tarafı 1 incede)

yapılacak her türlü baskın ihtimaline karşı, göklerde dolanmakta idiler. İttihâp edilen tedbirler o kadar gizli alınmıştır ki, yoldan geçenler, dominyonlardan gelen ilk asker kafilelerinin İngilterede karaya çıkışına şahit olduklarını anıyamıyorlardı.

EDENİN HİTABI

Londra, 19 (A.A.) — B. Eden, İngiltereye gelip karaya çıkan Kanadalı efrada, Kral namına şu sözleri söylemiştir:

Kanada silâhlarının çan ve çerefi tarihte yazılıdır. Davete tekerrar icabet ettiniz. Fransızca veya İngilizce konuşan Kanadalılar, tekrarı geldiniz. İngiliz milleti, kendisine itihaka geldiğinizi asla unutmayacaktır. Artık, sizi kendisinden ayrı tutması imkân yoktur. Bizimle beraber girdiğiniz mücadeleye, belki uzun sürecek. Bunu hepimiz biliyoruz, fakat itihadımız sayesinde zaferi kazanacağımızı da biliyoruz.

Kanada kitaları kumandanı general Mac Naughtan şu cevabı vermiştir:

Kanadada, hepimizin, harpte size itihak etmekten sevinç duyduğumuz, kral ve İngiliz milleti bildirmenizi rica ederim. Medeniyetin maruz bulunduğu tehdidin ortadan kalkmasını istiyoruz. O tehdidi ezmeğe azmettik.

General, askere hitaben neşrettiği emri yemide diyor ki:

Kanada ve İngiliz filosu ile hava ordusunun faaliyeti sayesinde, İngiltereye tam bir emniyet ve selâmet geldi. İmparatorluk tarafından ilk gönderilen kafilemiz, Kanada milleti bizi, zulme ve tecavüze karşı, a. daletin ve hürriyetin davasını müdafaa memur etmiştir. Kanadada ordusunun an'apelerine sadık kalmak ve 1944 dek Kanada'nın hâlefleri olduğumuzu göstermek mecburiyetindeyiz.

İhtikâra bir hudut çizelim!

(Baş tarafı 1 incede)

Devlederimiz doğrusu ihtikârı bu kadar geniş telâkki etmemişler. Onlar muhtekiri "melûn" sayıyorlar, fakat ihtikârı da insanın ve hayvanın yiyeceği madde üzerinde olursa "lânet muhtekiri", diyorlardı. Bugünün muhtekirleri kim bilir bu satırın öykünce o devirleri nasıl içlerinden hasretle anarlar? Fakat o günün lâneti bugünün gazete yazısı gibi lâftan ibaret değildi; yiyecek muhtekirleri de şimdiki devre yetiştikleri için şükredeceklerinde şüpheli yok.

Evet, dedelerimiz yalnız yiyecek seyleri bahalılaştırılmalara muhtekir diyorlar ve kim pa. hallandırmak için bir mali satırıncısından alıp saklamışsa onu ihtikâr suçu ile mahkûm diyorlardı.

Demek ihtikârın üç unsuru vardı: Biri yiyecek ve yem üzerinde. İkincisi o mal sahibinin veya ilk satıcısının elindeyken bir başka satıcı tarafından alınmasıdır.

Üçüncüsü bu son satıcı örf ve âdet kadar kâr ilâvesile kâmayarak o mali müsteri çıkan müstehlike vermektir.

Dedelerimizin zarurî hayvancılıkta yiyecekleri yeni müsavi tutuklarına bakılınca yalnız hayvanî hayatı tatmin etmeyi kâfi ve üstün görmüş olurlar. İhtivâçları derece derece sıralamış olursak bunu ilk kademeye koymakta kendilerine hak vermiyecek kimse kalmıyacağı muhakkaktır; fakat su da muhakkaktır ki dedelerimizin ihtiyâç listesi torunlarımızın kadar da çeşitli değildir.

Bunun içindir ki o devirlerde un ihtikârı, yağ, peynir ihtikârı düşünülüyordu da makara ihtikârı, kâğıt ihtikârı düşünülüyordu ve o kimse ki "bir vilâyete yeni kısmından bir nesne geldiğinde onu satın alıp ta geçtiği pahaya satmaya, belki pahalı olsun da öyle satayım diye, işte bunu mezzum buluyordu.

"Ama bir kişi gidip âhar vilâyete — öyle bir yenecek — getirirse veya birine götürse yahut kendi bu yenecek ve yem a. karmada yani tarlasında, çayırında, bağında, bahçesinde, de. giriminde hasıl olsa da bahalı olsun diye gözetse, melûn ve muhtekir oluyordu. Günahkâr sayılmıyordu. Ancak halkın ihtiyacı oluncu saklamayıp satmak efdaldır, deniliyor, buna sadece ahlâkî bir vazife kıymeti veriliyordu ve "bir kimse — bit. tabi burada olmadı zaman — başka bir vilâyetten insan ve hayvan yiyeceği getirirse de o günün geçtiği bahaya satırsa sattığı seyin hepsini fıkara ya sadaka etmiş gibi sadaka seva. bi görür", deniliyordu: "Neva ve hayvana merhamet ettiği için".

Hattâ alış verişin meşruunu anlatan bu kitaplar bir de söyle vaka hikâye ediyorlardı:

"Ve dahi bazı seleften hikâyet olunmuştur: Vasıt vilâyetten Basra kasabasına bir gemi buğday gönderdi. Vekiline yazdığı mektupta: "Basraya girdiği gün o buğday geçtiği fiata satasın!", diye yazdı. Buğday vardıkta ol günde ucuza. Tüccarlar yani alanlar satanlar dediler ki bir Cuma tehir etyle, yani bir hafta sabredersen çok fayda edersen.

Vekil dahi bir Cuma tehir edip çok fayda ile satıp buğday sahibine şhvali bildirdi.

Buğday sahibi dahi vekiline yazıp dedi ki biz dinimizin selâmeti için az faydaya kanaat eyledik. Sen muhalefet eyledin. Vardığı gün satmadın. İmdi, mektubum vusulünde malın anasını ve faydasını Basra fıkaraasına sadaka edesin. Odu ki ihtikâr günahından başkurtarısın.

İmdi bunda kişi muhtekir olmaz; lâkin evlâ olanı terkettiği için tasadduk ile emretti, takvasından nâsi..

Şimdi siz "neredesin, ey vasırlı", diyorsunuz, değil mi? Vasıtlı bulmak için beyhude yorulmayalım da ihtikâr biz de bugün bir hudut çizelim, bir taraf koyalım.

Dedelerimiz yiyecekten öteye geçmemişler; fakat biz de bütün devlet teşkilâtına seferber etmek başa çıkamıyacağımız te. ferrüata gidiyoruz. Patiska za. ruridî de pazen değildir. Süt zaruridî de kahve değildir. Cam, kiremit zaruridî de tene. ke değildir. Kâğıt zaruridî de mukavva değildir. Yani zaruret.

Almanlar Türk dostluğuna nasıl hiyanet ediyorlar

(Baş tarafı 1 incede)

hal Almanya ile Sovyet Rusya. nın birbirlerine düşman olmasını icap eder mi? Almanya Türkiye gibi Rusya ile dost geçinmez mi?"

Demişlik. Bizim bu sözlerimize karşı Alman münevverlerinin verdiği cevap şuydu:

— Türkiye, Sovyet Rusya ile dost olabilir. Rus dostluğunun Türkiye'deki rejime hiç bir zararı olmaz. Çünkü memleketinizde geniş miqyasta amele hayatı ve teşkilât yoktur. Halbuki Almanyanın vaziyeti başkadır. Almanyanın beş milyon teşkilâtı amele var."

Netice su oluyordu ki, kendileriyle temasta bulunduğumuz Alman dostlarımız bizim tavsiye ettiğimiz Rus dostluğuna kendileri için tehlikeli buluyorlardı. Bilâkis Türkleri Sovyet Rusyadan uzaklaştırmak çarelerini arıyorlardı.

O zamandanberi Türkiye'nin ne Almanyaya, ne de Sovyet Rusya karşı vaziyeti değişmiş değildir; fakat Hitler Almanyası tamamen tersine çevirmiştir. İlgilere ve Fransaya karşı Moskova hükümetinden yardım görmek arzusu ile Sovyetlerin kucağına atılmıştır.

Garip olan eibet şu ki, veski Rus düşmanı olan Hitler Almanyası bu defa Rus dostu olduktan sonra Türkiye ile Rusvann arasını bozmak için elinde gelen hiç bir fırsatı kaçırmıyor. Garp cephesindeki tazvini hafifletmek maksadıyla Sovyet Rusyaya Türkiye ve Türkiyenin müttefiki olan İngiltere ve Fransa aleyhine muharip vaziyetine getirebilmek için Moskova'da eski çarlık ruhunu uyandırmaya var kuvvetiyle çalışıyor.

Doktor Funk kredi diktatörü oldu

Bern, 19 (A.A.) — Mareşal Göring'in riyasetindeki Alman müdafaa konseyi, Alman ekonomisi nazırı Funk'a tam salâhiyet vermek suretiyle, kredi işlerini alâkadar eden hususlar için gayri mahdut, sıkı bir diktatörlük ih. das etmiştir.

Gazette de Francfort'a göre, Doktor Funk, lüzum gördüğü takdirde, yeni kredi müesseseleri ihdasına, mevcutları ilğaya, de. giştirmeğe veya tevhide salâhiyetler olduğu gibi, mer' kanunlara muhalif dahi olsa, bütün ni. zamnameleri tadil edebilecektir.

Doktor Funk'a verilen vasi salâhiyet Südet şark piyasalarına ve Polonyanın işgal edilen kısımlarına da şamil olup 1940 senesine kadar mer' dır.

Yeni hayvanları koruma kanunu

Ankara, 19 (Hususî) — Ziraat Vekâleti yeni bir hayvanları koruma kanunu lâiyhası hazırlamıştır. Buna göre hayvanlara işkence yapılmıyacak, fazla yük yükletilmeyecek, yananlar para cezası görecektir.

lerin devleti uğraştıracak bir derecesi vardır.

Dedelerimiz ihtikârı bizden iyi tanınmaz:

Görürsünüz, lânetledikleri mal sahibinin veya ilk satıcı. smun elinden alanlar ve bunu da pahalılandırmak için alanlar dır.

Dün bir tacir balıkların bah. le makara topladığından bah. setti. Bir başka tacir 240 numaralı mukavva arayan adamlardan haber verdi!

Dünya bir sultana bile az görünen zamanlardan daha çok kü. gülmüş, daha çok birbirine bağ. lanmıştır. Koca koca devletlerin harbe giriştikleri zaman her memleket için bir fevkalâdelik devrinin gükreverek kendi kendisini ilânı demektir.

Bize devletün eksik bir kanunu var: İstimval kanunu. Teşkilâtı esasıye yalnız istihlâk değil ist. timvale de hak vermiştir. Devlet muayyen maddelere hasre. derek bu kanunu çıkaracak ve menafii umumiyeye için zarurî gördüğü maddelerin istimaline salâhiyetler ihdas ederek tufey. lileri ortadan kaldırmak en seri bir hareketle istihlâk koo. peratiflerini zamanın fevkalâ. deliğinden istifade ederek tam. me ve tesis edecektir. Hakikî "men' ihtikâr, böyle olabilir.

Almanya, Uruguaydan tazminat istiyecemmiş!

(Baş tarafı 1 incede)

Bahriye nazırı B. Seatto Alman bahriyelerini misafir edildikleri muhacirler otelinde ziyaret etmiştir. Bahriyeler mev. kuf tutulacaklardır.

URUGUAY HARİCIYE NE. ZARETİNİN TEBLİĞİ

Montevideo, 19 (A.A.) — İltica hakkının tabikine dair olarak yapılan bazı yanlış tefsirat üzerine hariciye nezareti tarafından nesredilen bir tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Amiral Graf Von Spee, 13 kâ. numevveldeki muharebeden sonra Montevideo limanına saat 22,50 de girmiştir. Alman or. ta eleisi ertesi gün hariciye nezaretine müracaat ederek 7 a. ustos 1914 tarihli kararname. ye uygun olarak geminin tamiri için 15 gün mühlet verilmesini istemiştir. Hariciye nazırı o zaman müttehassıslardan mürekkep bir komisyon teşkil etmiş ve komisyon katı müd. deti tayin etmiştir.

Buna binaen hariciye nezaretini iltica hukuku prensiplerinden uzaklaşmış gibi göstermeğe sebep ve mahal yoktur.

ALMANYA TAZMİNAT İSTEYECEK

Bern, 19 (A.A.) — Bazı Alman mahfilleri, Basler National Zeitung'un Berlin muhabirine, Graf Von Spee'nin batmasından dolayı, Almanyanın Uruguaydan tazminat isteyeceğini ih. sas etmişlerdir.

Bu mahafil, Uruguay, İngilterenin tazviki karşısında beynelmül hukuk hükümlerini mu. cibince, muktezi mühlet vermemiş olmakla itham ediyorlar.

MÜRETTİBAT KAZAZEDE TELÂKİ EDİLMELİ?

Bern, 19 (A.A.) — Graf Von Spee'ye verilen mühletin temdidinden imtina edilmesine karşı vaki Alman protestosundan maada, Uruguay ile Almanya arasında, mezkûr zirhî mürettebatın âkıbeti dolayısıyla de bir ihtilâf çıkması ihtimali belirlenmektedir. Alman askeri mahafili, Uruguay'm mürettebatı tev. kife hakkı olmadığını söylemekte ve bu mürettebatın, kazazede telâkî edilmesine lüzumuna kani bulunmaktadır.

YARALI İNGİLİZ BAHRIYELİLERİ

Nevyork, 19 (A.A.) — Buenos Aires radyosu, Graf Von Spee'yi beslemiş olan Tacoma vapurunun Arjantin makamları tarafından mevkuft tutulduğunu bildirmiştir.

Londra, 19 (A.A.) — Amirallik, Ajaks kruvazörü mürettebatından olup Montevi-

deo harbi esnasında ölen yedi ve yaralanan iki bahriyelinin isimlerini dün akşam neşretmiştir. Tebliğde diğer 11 bahriyelinin hafif yaralı olduğu ve memnuniyet verici bir tarzda iyiliğe doğru gittiklerini ilâve etmektedir.

KRUVAZÖRÜN YARISI SU ÜZERİNDE

Montevideo, 19 (A.A.) — Uruguay hükümeti, Graf Von Spee'nin batmış olduğu mevkie yukarı aksamı su üzerinde kalmış olan kruvazörün seyrisefain için teşkil etmekte olduğu tehlikeyi ortadan kaldırmak mümkün olup olmadığını tetkike memur birkaç müttehassıs göndermiştir.

Kruvazörü berhava etmiş olan infilâk, uzak mesefelerden iptilâması ve Montevideo şehri sarsılmıştır.

İNGİLİZ GEMİLERİNİ 30 BİN KİŞİ ZİYARET ETTİ

Londra, 19 (A.A.) — Renown ve Ark Royal ile İngiliz kruvazörleri, Rio de Janeiro'yu terketmişlerdir. İngiliz gemilerinin Rio de Janeiro'da bulunduğu müddet zarfında, bu gemileri 30 bin kişi ziyaret etmiştir.

ALMAN MEKTEPLERİNDEKİ HİTABELER

Berlin, 19 (A.A.) — Graf Spee'nin batırılması münasebetiyle Alman mekteplerinde hitabeler irad edilmiştir. Geminin, İngilizler tarafından esir alınmasından ise, kendi tayfası ile imha edilmesi müracaat olduğu Alman talebeye söylenmektedir. Geminin mevkuft tutulması, İngilizler tarafından tahrip edilmesine mâni teşkil etmeyecek olduğu Almanyada iddia ediliyor.

Mısır Veliâhdinin Kızılaya teberrüü

Ankara, 19 (A.A.) — Mısır veliâhi Prensi Mehmet Ali, Türkiye Cumhuriyeti Kahire elçiliği vasıtasile Türkiye Kızılay cemiyeti umumi merkezine 50' İngiliz lirası teberru buyurmuşlardır. Bu asil ve insani teberrudan pek müttehassıs olan Kızılay cemiyeti Kahire elçiliği vasıtasile samimi şükranlarını Altes Presse arz etmiştir.

Tayyare fabrikalarının muamele vergileri

Ankara, 19 (Hususî) — Tayyare fabrikalarının muamele vergisinden istisnaları hakkında bir kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

İs. Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

İhale günü talibi çıkmayan Komutanlığa bağlı birlikler ihtiyacı için 488.000 kilo kuru fasulyenin tekrar kapalı zarfla münakasası yapılacaktır. Zarflar komisyon 25-12-939 saat 10 da verilmiş olacaktır. Beher kilosunun muhamme fiyatı yirmi iki kuruştur. İlk teminatı 3960 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna teklif mektuplarını vermeleri. (10028)

İhale günü talibi çıkmayan komutanlığa bağlı birlikler ihtiyacı için 96000 kilo kırmızı mercimeğin tekrar kapalı zarfla münakasası yapılacaktır. Zarflar komisyon 3/1/940 Çarşamba günü saat 10 da verilmiş olacaktır. Beher kilosunun muhamme fiyatı yedi kuruştur. İlk teminatı 2502 iki bin beş yüz altmış iki liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Fındıklıda Komutanlık satınalma komisyonuna teklif mektuplarını vermeleri. (10029)

İhale günü talibi çıkmayan Komutanlığa bağlı Birlikler ihtiyacı için 96000 kilo kırmızı mercimeğin tekrar kapalı zarfla münakasası yapılacaktır. Zarflar komisyon 3/1/940 Çarşamba günü saat 10 da verilmiş olacaktır. Beher kilosunun muhamme fiyatı beş kuruştur. İlk teminatı altmış yedi buçuk liradır. İstekliler belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (10327)

Birinci muhabere alayı anbarlarında 250 araba Gübre biriktiriyor. Açık artırma ile satılacaktır. Münakasasına 3/1/940 Çarşamba günü saat 10,30 da başlanacak ve aynı günde ihlesi yapılacaktır. Satın almak istiyenlerin Yıldızda Muhabere Alayının ahırlarında mezkûr gübreyi görerek belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (10328)

İstanbul Komutanlığı Birlikleri ihtiyacı için on sekiz ton yataklık ot şerhine göre açık eksiltme ile, satın alınacaktır. Münakasasına 4/1/940 Perşembe günü saat 10 da başlanacak ve aynı günde ihalesi yapılacaktır. Beher kilosunun muhamme fiyatı beş kuruştur. İlk teminatı altmış yedi buçuk liradır. İstekliler belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (10329)

Belediye Sular İdaresinden:

Taksim suyu galerilerinde görülen çöküntülerin tamiri için 14/12/939 dan itibaren bu suların dört gün kesileceği ilân edilmiştir. Ameliyat sırasında galerinin daha başka noktalarında da tırmık muhtâk olduğu görülmüş olduğundan bunların onarılması için 15 gün kadar Taksim sularının nöbetle verilmesi zarureti bâsi olduğu ilân olunur. Bu suyun Terkos suyu ile alakası yoktur. (10341)

Diş doktoru diyor ki:

Kısa bir müddet "RADYOLIN" kullandıktan sonra dişleriniz inci gibi parladıktan başka mikropoların kâmilin mahvolduğunu; zararlı salya ve ifrazatın kesildiğini, diş etlerindeki iltihapların durduğunu ve nihayet ağzınızda lâlî bir rayiha başladığını duyacaksınız.

Gayet temiz
Gayet sıhhi
Gayet ucuz

Her gün Sabah, Öğle ve Akşam yemeklerinden sonra günde üç defa dişlerinizi

RADYOLIN ile fırçalayınız.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü İlanları

350 M3 çirali çam tahtası	3,5:4X0,15X0,025
350 M3 çirali çam tahtası	3,5:4X0,18X0,025
800 M3 çirali çam tahtası	3,5:4X0,22X0,025

Tahmin edilen bedeli 69.000 lira olan yukarıda yazılı ebat ve evsafı yazılı üç kalem çam tahtası Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 27/12/1939 Çarşamba günü saat 15.30 da pazarlık ihale edilecektir. İlk teminatı 4700 liradır. Şartname 3 lira 45 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. İsteklilerin 2499 No.lu kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaik ve komisyondan olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile birlikte mezkûr gün ve saatte Komisyonunda bulunmaları, bedelin yüzde otuz üçü teminat mektubu mukabilinde avans olarak verilecektir. (10549)

Tahmin edilen bedeli 70000 lira olan 200 ton kurşun askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 27/12/1939 Çarşamba günü saat 14.30 da pazarlık ihale edilecektir. İlk teminatı 4750 liradır. Şartname 3 lira 50 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. İsteklilerin 2490 nûmaralı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesaik ve komisyondan olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte Komisyonunda bulunmaları. (10550)

Tophane — Salıpazarı Askerî Fabrikalar Satınalma Komisyonundan

Eksiltme günü talibi çıkmayan 39000 kilo ekmeç Bakırköy Barut Fabrikası Muhafız Bölük kilerinde teslim şartile 26/12/1939 Salı günü saat 14.5 te ihale edilecektir. Tahmin edilen bedeli 3705 liradır. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 277 lira 88 kuruşu her hangi bir malmüdürlüğüne yatırarak alacakları makbuzla birlikte mezkûr gün ve saatte Komisyonunda bulunmaları, şartname her gün komisyonunda görülebilir. (10444)

Tophane — Salıpazarı Askerî Fabrikalar Satın Al. Kodan

Ihale günü talibi çıkmayan 13 kalem erzak Bakırköy Barut Fabrikası Muhafız Bölük kilerinde teslim şartile 26/12/1939 Salı günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Tahmin edilen bedeli 3916 liradır. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 293 lira 70 kuruşu herhangi bir Malmüdürlüğüne yatırarak alacakları makbuzla birlikte mezkûr gün ve saatte Komisyonunda bulunmaları. Şartname her gün komisyonunda görülebilir. (10443)

İst. Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Kıymeti Lira Kr.	Pey parası Lira Kr.			
336 00	25 20	Beyazıt, Beyazıt mahallesi Hacı Memiş sokağında Ali Paşa han içinde eski ve yeni 5 No.lu oda tamamı,		
313 68	23 53	Divanyolu Molla Fenari mahallesi Vezirhan ikinci katta 4 No.lu oda tamamı,		
404 64	30 35	Aksaray Baba Hasanalemi mahallesi Meçhul Asker sokağında 17 No.lu 131 metre mürabbaındaki arsanın tamamı,		
257 20	19 29	Beyazıt, Beyazıt mahallesinin Hacı Memiş sokağında Ali Paşa Han içinde eski ve yeni 29 No.lu odanın tamamı,		
213 68	16 03	Çakmakçılar Dayahatun mahallesi Valdehan avlusunda 13 No.lu dükkân tamamı,		
550 00	41 25	Ayvansarayda Mustafa Paşa mahallesinin Hamam sokağında eski ve yeni 12 No.lu kâgir evin tamamı,		

Yukarıda yazılı mahlül emlak satılmak üzere on beş gün müddetle açık artırılmaya çıkarılmıştır. İhalesi 2/1/1940 Salı günü saat on beşte icra edileceğinden taliplerin pey akçeleri beraber Vakıflar Başmüdürlüğü Mahlülât kalemine müracaatları. (10412)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli (496100) lira olan 87 kalem bakır lokomotif ocakları ve teferriatı 29/12/1939 Cuma günü saat 15 te pazarlık usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Aktedilecek mukaveleye mevzu teşkil eden malzemenin imali için icabettiği takdirde idare müteahhidi kendi hurdaıklarında mevcut takriben 120 tonu femiz taş ve 150 tonu parça halinde lokomotif ocakları ve sair gibi demirden arı hurda bakır verecektir.

Bu işe girmek isteyenlerin tesbit edilen günde muayyen saate kadar kanunun tayin ettiği vesikalari hâmilin Komisyon Reisliğinde isbatı vücut etmeleri esastır.

Şartnameler Ankara'da Malzeme Dairesinde, ve Haydarpaşada Teşsilüm ve Sevk Şefliğinde görülebilir. (10483)

BURSA

Ankara 19-12-939

ÇEKLER

1 Sterlin (İngiliz)	5.21
100 Dolar (Amerika)	130.36
100 Fransız frankı	2.955
100 Liret (İtalya)	6.70
100 İsviçre frankı	29.1475
100 Florin (Felemenk)	69.3480
100 Rayşmark (Alman)	—
100 Belga (Belçika)	21.5075
100 Dirahmı (Yunan)	0.965
100 Leva (Bulgar)	1.5925
100 Çekoslovak kuruonu	—
100 Pezeta (İspanya)	13.5325
100 Zilotı (Lehistan)	—
100 Pengö (Macar)	23.6825
100 Ley (Rumen)	0.965
100 Dinar (Yugoslav)	3.1575
100 Yen (Yokohama)	31.045
100 İsveç Kuruonu	30.92
100 Ruble (Moskova)	—

Esham ve Tahvilât

Türk borcu I, II, III peşin	19.—
Ergani	19.75
1938 % 5 ikramiyeli	19.25
Sivas — Erzurum II	19.—
Sivas — Erzurum IV	19.—
Sivas — Erzurum V	19.—
Sivas — Erzurum VI	19.—
Anadolu demiryolu	—
Mümessil peşin	37.75
Türkiye umum Tiyatro	31.75
İttihadi Millî Türk Sigorta Şirketi:	20.25
Reji:	0.92

Ticaret ve Zahire Borsası

19 - 12 - 939

FIYATLAR

Buğday yumuşak:	5.28, 5.33,
Buğday sert:	5.18, Buğday kızılca: 5.25, Arpa Anadolu: 4.11, Çavdar: 4.30, Keten tohumu: 15 15.15, Fasulye çalı: 17, Susam: 16, İç fındık: 39.20, 42, Keçi kılı 57, 62.20, Tiftik mal: 112, 115.

GELEN

Buğday:	810 ton, Arpa: 15 ton
Yulaf:	453 ton, Keten tohumu: 43 ton, Çavdar: 75 ton, Susam: 85 ton, Un: 75 ton, Yapak: 42 ton, Fasulye: 34 1/2 ton, Kuşyemi: 15 ton.

GİDEN

Keten tohumu:	17 ton.
---------------	---------

Yeni Nesriyat:

Köy Dergisi

Köy ve köylü için çalışan haf. talık (Köy dergisi) mecmuasının 16.1 sayısını köy ve köylüye dair kıymetli yazılarla çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

KAYIPLAR

Türkiye İş Bankasının namına mukayyet 37847 numaralı hisse senedini zayi ettim. İkinci nüshasını alacağım dan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim. (30886) Mustafa Kâzım

Samatya nüfus memurluğundan aldığım nüfus kâğıdımı zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. (30887) Mehmet oğlu Salim

Tıp Fakültesinden aldığım 1240 numaralı hüviyet varakamı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hanife Necar

GÖZ HEKİMİ

Dr. Murat Rami Aydın

Beyoğlu - Pazarcağı, İmam sokağı No. 2 Tel. 41553

İstanbul Valiliğinden:

Yeniden inşa olunacak ilk okula tahsis edilmek üzere 1295 tarihli kararnameye tevfi kanunla istisna ile umumî menfaat kararı istisna ile alınan Beşiktaşta Spor ve Dibekçi sokaklarında kâin 3338,65 metre mürabbaındaki arsanın bir kısmına dörder, bir kısmına da sekizer lira ki tamamına takdir olunan ceman 18280,20 lira bedelin azlığını ileri sürerek mal sahibi Salâhattin tarafından yapılan itiraz Şehir Meclisinin 24/XI/1939 tarihli toplantısında telkik olunmuş, tamamı bir şahsa ait bulunan bu arsanın vasalî olarak beher metresine 6.41 lira hesabı ile heyeti mecmuasına 20631,90 lira kıymetini muvafık görüldüğüne karar verilmiş olduğu ve mal sahibinin müracaatla takrir vererek istihkakını alması, aksi takdirde 1295 tarihli kararnamenin 98 tarihli fıkraî mahsusatı hükümleri tatbik edileceği ilân olunur. (10535)

Anî tesir

Baş, Diş, Nezle, Grip

ROMATİZMA, SOĞUK ALGINLIĞI

ve bütün ağrıların derhal keser.

Lüzumunda günde 3 kase almabilir

İlk dolu kumbarayı Bankaya götürürken duyduğunuz sevinç ilk mahsulü taşırken duyduğunuz sevinçten çok daha tatlıdır.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası para biriktirenlere her yıl kur'a ile 28.800 lira ikramiye veriyor.

PARA BIRIKTIRIRKEN ZENGİN OLABİLİRSİNİZ.

Keşideler 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart, 1 Haziran tarihlerindedir.

İkramiyelerin listesi:

4 Tane	1000	Lira
4 "	500	"
4 "	250	"
40 "	100	"
100 "	50	"
120 "	40	"
160 "	20	20

Kur'a'ya ancak 50 lira biriktirmiş olanlar girebilir. Hesaplarındaki paralar bir senede içinde 50 liradan aşağı düşmeyenler ikramiyeleri % 20 fazlasıyla alırlar.

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

- 1 — Muhammen bedeli 3675 lira tutan 7000 M3 Oksijen açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
- 2 — Muvakkat teminat 275.63 liradır.
- 3 — Eksiltme 29/12/1939 Cuma günü saat 15 te Metro Han binasının beşinci katında toplanacak olan Arttırma ve Eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Bu işe ait şartnameler İdarenin Levazım Müdürlüğünden parafsız tedarik edilebilir.
- 5 — İsteklilerin kanunî vesikalari ve muvakkat teminatlarıyla ilân edilen gün ve saatte komisyonunda hazır bulunmaları. (10355)

SAHİBİ: ANIM US Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

Ünvanı Nispetiye İdare eden: Refik Ahmet Sevginli